

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 stycznia 2018 r.

Poz. 150

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 grudnia 2017 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1863), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379 i 1926),
- 2) ustawą z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2255),
- 3) ustawą z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 12 grudnia 2017 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 160 ust. 1, art. 162 i art. 260 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 379 i 1926), które stanowią:

Art. 160. „1. Znosi się:

- 1) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej;
- 2) Szefa Służby Celnej;
- 3) dyrektorów izb skarbowych;
- 4) dyrektorów izb celnych;
- 5) dyrektorów urzędów kontroli skarbowej;
- 6) naczelników urzędów celnych.”

„Art. 162. 1. Ustanawia się organy Krajowej Administracji Skarbowej:

- 1) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej;
- 3) dyrektora izby administracji skarbowej;
- 4) naczelnika urzędu celno-skarbowego.

2. Naczelnicy urzędów skarbowych stają się organami Krajowej Administracji Skarbowej.”

„Art. 260. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1, art. 4 pkt 1 i pkt 11 lit. c i d, lit. e w zakresie § 12 i 13 oraz lit. f, art. 11, art. 13, art. 27, art. 38 pkt 39 lit. a tiret drugie, pkt 65 lit. a, pkt 68 lit. a w zakresie pkt 1, pkt 76 lit. b tiret drugie, art. 119, art. 148, art. 160 ust. 2 i 3, art. 162 ust. 1 pkt 1, art. 164, art. 165 ust. 1, 2 i 6, art. 178, art. 190 ust. 1, art. 201 ust. 1 i art. 259 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 150, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
- 2a) art. 112 pkt 2–4, które wchodzi w życie z dniem 27 lutego 2017 r.;
- 3) art. 4 pkt 12, art. 163 pkt 3, art. 168, art. 172 pkt 6 oraz art. 192 ust. 1–4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 4) art. 149a:
  - a) pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 13 listopada 2017 r.,
  - b) pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 4 czerwca 2018 r.”;
- 2) art. 35 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2255), który stanowi:

„Art. 35. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 14 oraz art. 15 pkt 4 lit. a tiret trzecie i czwarte, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r.;
  - 2) art. 13 pkt 2 i pkt 3 lit. b oraz art. 17, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.;
  - 3) art. 19 i art. 20, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r.”;
- 3) odnośnika nr 1 oraz art. 10–15 i art. 18 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/720 z dnia 29 kwietnia 2015 r. zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb na zakupy (Dz. Urz. UE L 115 z 06.05.2015, str. 11).”

„Art. 10. Organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, sporządza i składa marszałkowi województwa roczne sprawozdanie za przedsiębiorców, których reprezentuje, po raz pierwszy za 2018 r.

Art. 11. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem postępowań dotyczących administracyjnych kar pieniężnych, do których stosuje się art. 189c ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

Art. 12. Do dnia 31 grudnia 2018 r. roczne poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych, o których mowa w art. 20 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, wynoszą dla:

- 1) opakowań z tworzyw sztucznych – 40%;
- 2) opakowań z aluminium – 50%;
- 3) opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej – 30%;
- 4) opakowań z papieru i tektury – 20%;
- 5) opakowań ze szkła – 50%;
- 6) opakowań z drewna – 0%.

Art. 13. Do rocznych audytów zewnętrznych przeprowadzanych za 2016 r., o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. W przypadku rocznych audytów zewnętrznych przeprowadzonych za lata 2017–2020 w terminie, o którym mowa w art. 46 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, dokumenty, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przekazuje się nie później niż po upływie 30 dni po przeprowadzeniu audytu.

Art. 15. Do ustalania docelowego poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych za 2017 r. oraz obliczania poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i opłaty produktowej za 2017 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.”

„Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 13 grudnia 2017 r. (poz. 150)

USTAWA

z dnia 13 czerwca 2013 r.

o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) wymagania, jakim powinny odpowiadać opakowania wprowadzane do obrotu,
- 2) zasady działania organizacji odzysku opakowań,
- 3) zasady postępowania z opakowaniami oraz odpadami opakowaniowymi,
- 4)²⁾ zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej
- 4)³⁾ zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej oraz opłaty recyklingowej**

– w celu zmniejszenia ilości i szkodliwości dla środowiska materiałów i substancji zawartych w opakowaniach i odpadach opakowaniowych oraz ilości i szkodliwości dla środowiska opakowań i odpadów opakowaniowych na etapie procesu produkcyjnego, wprowadzania do obrotu, dystrybucji i przetwarzania, w szczególności przez wytwarzanie czystych produktów i stosowanie czystych technologii.

2. Ustawa określa prawa i obowiązki przedsiębiorców:

- 1) będących organizacjami odzysku opakowań;
- 2) dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy:
  - a) odpadów opakowaniowych,
  - b) produktów w opakowaniach;
- 3) dystrybuujących produkty w opakowaniach;
- 4) eksportujących:
  - a) odpady opakowaniowe,
  - b) opakowania,
  - c) produkty w opakowaniach;
- 5) prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych;
- 6) wprowadzających opakowania;
- 7) wprowadzających produkty w opakowaniach.

3. Ustawa określa także obowiązki użytkowników środków niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa:

1) dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia postanowień:

- a) dyrektywy 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (Dz. Urz. WE L 365 z 31.12.1994, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 13, str. 349),
- b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71);

2) została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu 21 stycznia 2012 r. pod numerem 2012/0590/PL zgodnie z art. 16 dyrektywy, o której mowa w pkt 1 lit. a, oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), wdrażającego postanowienia dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337).

²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 3.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

Art. 2. 1. W sprawach dotyczących gospodarki odpadami opakowaniowymi w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 i 1954 oraz z 2017 r. poz. 785, 1566 i 2056).

2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów określających wymagania dotyczące opakowań w zakresie warunków sanitarnych, bezpieczeństwa, ochrony zdrowia oraz wymogów transportowych dotyczących wyrobów pakowanych.

Art. 3. 1. Opakowaniem w rozumieniu ustawy jest wyrób, w tym wyrób bezzwrotny, wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów, od surowców do towarów przetworzonych.

2. Za opakowanie uważa się:

- 1) wyrób spełniający funkcje opakowania, o których mowa w ust. 1, bez uszczerbku dla innych funkcji, jakie opakowanie może spełniać, z wyłączeniem wyrobu, którego wszystkie elementy są przeznaczone do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia, stanowiącego integralną część produktu oraz niezbędnego do przechowywania, utrzymywania lub zabezpieczania produktu w całym cyklu i okresie jego funkcjonowania;
- 2) wyrób spełniający funkcje opakowania, o których mowa w ust. 1:
  - a) wytworzony i przeznaczony do wypełniania w punkcie sprzedaży,
  - b) jednorazowego użytku – sprzedany, wypełniony, wytworzony lub przeznaczony do wypełniania w punkcie sprzedaży;
- 3) część składową opakowania oraz złączony z opakowaniem element pomocniczy, spełniający funkcje opakowania, o których mowa w ust. 1, z tym że element pomocniczy przyczepiony bezpośrednio lub przymocowany do produktu uważa się za opakowanie, z wyłączeniem elementu stanowiącego integralną część produktu, który jest przeznaczony do wspólnego użycia lub usunięcia.

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, przykładowy wykaz wyrobów, w tym części składowych opakowań oraz złączonych z wyrobem elementów pomocniczych, które uznaje się albo nie uznaje się za opakowanie, kierując się potrzebą zapewnienia jednolitego uznawania wyrobów za opakowanie.

Art. 4. Wyróżnia się następujące kategorie opakowań:

- 1) opakowania jednostkowe – służące do przekazywania produktu użytkownikowi w miejscu zakupu;
- 2) opakowania zbiorcze – zawierające wielokrotność opakowań jednostkowych produktów, niezależnie od tego, czy są one przekazywane użytkownikowi, czy też służą zaopatrywaniu punktów sprzedaży i które można zdjąć z produktu bez naruszania cech produktu;
- 3) opakowania transportowe – służące do transportu produktów w opakowaniach jednostkowych lub zbiorczych w celu zapobiegania uszkodzeniom produktów, z wyłączeniem kontenerów do transportu drogowego, kolejowego, wodnego lub lotniczego.

Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się do wszystkich opakowań, niezależnie od zastosowanego do ich wykonania materiału, oraz do powstałych z nich odpadów opakowaniowych.

Art. 6. 1.⁴⁾ Przepisów ustawy, z wyłączeniem przepisów art. 14 i art. 45, nie stosuje się do przedsiębiorców w zakresie opakowań, które w danym roku kalendarzowym wprowadzili do obrotu w drodze importu produktów w opakowaniach lub wewnątrzspółnotowego nabycia produktów w opakowaniach, a następnie w tym samym roku kalendarzowym dokonali eksportu lub wewnątrzspółnotowej dostawy tych opakowań bez produktów lub wraz z produktami.

1.⁵⁾ **Przepisów ustawy, z wyłączeniem przepisów art. 14 i art. 45, nie stosuje się do przedsiębiorców w zakresie opakowań, w których w danym roku kalendarzowym wprowadzili produkty do obrotu, a następnie w tym samym roku kalendarzowym dokonali eksportu lub wewnątrzspółnotowej dostawy tych opakowań bez produktów lub wraz z produktami.**

2. Eksport lub wewnątrzspółnotowa dostawa, o której mowa w ust. 1, może być również dokonana przez przedsiębiorcę innego niż wprowadzający te opakowania lub produkty w opakowaniach na podstawie dokumentów potwierdzających ten eksport lub wewnątrzspółnotową dostawę opakowań bez produktów lub wraz z produktami.

⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 5.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

3.⁶⁾ Przepisów ustawy w zakresie:

- 1) uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, w tym dotyczących opłaty produktowej, oraz dokumentów potwierdzających recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksport odpadów opakowaniowych i wewnątrzspółnotową dostawę odpadów opakowaniowych,
- 2) obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych, o których mowa w art. 19 ust. 1, oraz obowiązku dotyczącego sprawozdań o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne

– nie stosuje się do przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach, którzy w danym roku kalendarzowym wprowadzili do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej 1 Mg, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1.

Art. 7. 1. Przepis art. 6 ust. 3 ma zastosowanie, jeżeli:

- 1) przedsiębiorca złoży marszałkowi województwa w terminie do dnia 15 marca każdego roku:
  - a) zaświadczenia lub oświadczenie o pomocy de minimis w zakresie, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1808 i 1948),
  - b)⁷⁾ informacje, których zakres został określony w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy, o której mowa w pkt 1;
  - b)⁸⁾ informacje, których zakres został określony w przepisach wydanych na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy, o której mowa w lit. a;**
- 2) spełnione są dla przedsiębiorcy warunki dopuszczalności pomocy de minimis określone w obowiązujących przepisach prawa Unii Europejskiej w zakresie pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie.

2.⁹⁾ Wartość pomocy de minimis odpowiada wartości zwolnienia z opłaty produktowej, obliczanej z zastosowaniem maksymalnej stawki opłaty produktowej dla opakowań, o której mowa w art. 35 ust. 1, oraz 2% wartości netto opakowań, o których mowa w art. 19 ust. 4.

3. (uchylony)

4. Zaświadczenia lub oświadczenie, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, oraz informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, mogą być przekazywane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Art. 8. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dokumencie:
  - a) DPR – rozumie się przez to dokument potwierdzający recykling odpadów opakowaniowych, w tym określający masę tych odpadów i sposób ich recyklingu,
  - b) DPO – rozumie się przez to dokument potwierdzający inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, w tym określający masę tych odpadów i sposób ich odzysku,
  - c) EDPR – rozumie się przez to dokument potwierdzający odpowiednio eksport odpadów opakowaniowych albo wewnątrzspółnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi, w tym określający masę tych odpadów,
  - d) EDPO – rozumie się przez to dokument potwierdzający odpowiednio eksport odpadów opakowaniowych albo wewnątrzspółnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich innemu niż recykling procesowi odzysku, w tym określający masę tych odpadów;
- 2) eksporcie odpadów opakowaniowych – rozumie się przez to wywóz odpadów opakowaniowych z terytorium kraju na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej w celu poddania ich recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku;

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz. U. poz. 2255), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 8.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 18 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

- 3) eksporcie opakowań – rozumie się przez to wywóz opakowań z terytorium kraju na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej;
- 4) eksporcie produktów w opakowaniach – rozumie się przez to wywóz produktów w opakowaniach z terytorium kraju na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej;
- 5) imporcie opakowań – rozumie się przez to przywóz opakowań na terytorium kraju z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu;
- 6) imporcie produktów w opakowaniach – rozumie się przez to przywóz produktów w opakowaniach na terytorium kraju z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu;
- 7)¹⁰⁾ marszałku województwa – rozumie się przez to marszałku województwa właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania odpowiednio przedsiębiorcy:
  - a) wprowadzającego opakowania,
  - b) wprowadzającego produkty w opakowaniach,
  - c) eksportującego opakowania,
  - d) dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy opakowań,
  - e) eksportującego produkty w opakowaniach,
  - f) dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy produktów w opakowaniach,
  - g) prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych,
  - h) eksportującego odpady opakowaniowe,
  - i) dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych,
  - j) będącego organizacją odzysku opakowań– a w przypadku gdy przedsiębiorca ten nie posiada siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium kraju – Marszałku Województwa Mazowieckiego;
- 7)¹¹⁾ marszałku województwa – rozumie się przez to:
  - a) **marszałku województwa właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania odpowiednio przedsiębiorcy:**
    - wprowadzającego opakowania,
    - wprowadzającego produkty w opakowaniach,
    - eksportującego opakowania,
    - dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy opakowań,
    - eksportującego produkty w opakowaniach,
    - dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy produktów w opakowaniach,
    - będącego organizacją odzysku opakowań,
    - eksportującego odpady opakowaniowe,
    - dokonującego wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych,
  - b) **marszałku województwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności w zakresie recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych,**
  - c) **Marszałku Województwa Mazowieckiego – w przypadku gdy przedsiębiorca, o którym mowa w lit. a, nie posiada siedziby lub miejsca zamieszkania na terytorium kraju;**

¹⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 11.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 8) odpadach opakowaniowych – rozumie się przez to opakowania wycofane z użycia, stanowiące odpady w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, z wyjątkiem odpadów powstających w procesie produkcji opakowań;
- 8a)¹²⁾ oksydegradowalnych torbach na zakupy z tworzywa sztucznego – rozumie się przez to torby na zakupy wykonane z tworzyw sztucznych zawierających dodatki, które katalizują rozpadanie się tworzywa sztucznego na mikrofragmenty;**
- 9) opakowaniu wielokrotnego użytku – rozumie się przez to opakowanie posiadające właściwości fizyczne i charakterystykę pozwalające co najmniej na jego dwukrotne zastosowanie do tego samego celu, do którego opakowanie zostało pierwotnie przeznaczone, z pomocą lub bez pomocy wyrobów pomocniczych dostępnych na rynku umożliwiających powtórne wykorzystanie opakowania; opakowanie to staje się odpadem opakowaniowym z chwilą, gdy przestaje być wyrobem wielokrotnego użytku;
- 10) opakowaniu wielomateriałowym – rozumie się przez to opakowanie wykonane co najmniej z dwóch różnych materiałów, których nie można rozdzielić ręcznie lub za pomocą prostych metod mechanicznych;
- 11) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168 i 2290);
- 12) przedsiębiorcy:
- a) dokonującym wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych – rozumie się przez to przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, który w ramach tej działalności wystawia dokumenty EDPR lub dokumenty EDPO,
  - b) eksportującym odpady opakowaniowe – rozumie się przez to przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie eksportu odpadów opakowaniowych, który w ramach tej działalności wystawia dokumenty EDPR lub dokumenty EDPO,
  - c) prowadzącym recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych – rozumie się przez to przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych, który w ramach tej działalności wystawia dokumenty DPR lub dokumenty DPO;
- 13)¹³⁾ publicznej kampanii edukacyjnej – rozumie się przez to każde działanie mające na celu podnoszenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa, obejmujące informowanie o prawidłowym postępowaniu z odpadami opakowaniowymi, możliwym wpływie odpadów opakowaniowych na środowisko i zdrowie ludzi, dostępnych systemach zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych, w tym kampanie w środkach masowego przekazu, ulotki i broszury informacyjne, plakaty, konkursy, konferencje oraz imprezy o charakterze informacyjno-edukacyjnym;
- 13)¹⁴⁾ publicznej kampanii edukacyjnej – rozumie się przez to każde działanie mające na celu poprawę stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa, obejmujące informowanie o prawidłowym postępowaniu z odpadami opakowaniowymi, możliwym wpływie odpadów opakowaniowych, w tym odpadów powstałych z toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, na środowisko i zdrowie ludzi, dostępnych systemach zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych, w tym kampanie prowadzone w środkach masowego przekazu, ulotki i broszury informacyjne, plakaty, konkursy, konferencje oraz imprezy o charakterze informacyjno-edukacyjnym;**
- 14) środkach niebezpiecznych – rozumie się przez to:
- a)¹⁵⁾ substancje chemiczne i ich mieszaniny zaklasyfikowane na podstawie przepisów o substancjach chemicznych i ich mieszaninach jako bardzo toksyczne, toksyczne, rakotwórcze kategorii 1 lub 2, mutagenne kategorii 1 lub 2, działające szkodliwie na rozrodczość kategorii 1 lub 2 lub niebezpieczne dla środowiska z przypisanym symbolem N lub
- a) (uchylona)¹⁶⁾**

¹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 14.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 16.

¹⁶⁾ Przez art. 1 pkt 4 lit. d tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- b) substancje chemiczne i ich mieszaniny zaklasyfikowane na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.) w klasie toksyczności ostrej w kategorii 1, 2 lub 3 lub jako rakotwórcze kategorii 1A lub 1B, mutagenne kategorii 1A lub 1B, działające szkodliwie na rozrodczość kategorii 1A lub 1B lub jako stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego ze względu na toksyczność ostrą w kategorii 1 lub ze względu na toksyczność przewlekłą w kategorii 1 i 2, lub
- c)¹⁷⁾ środki ochrony roślin zaklasyfikowane jako bardzo toksyczne, toksyczne lub niebezpieczne dla środowiska wodnego z przypisanym symbolem N na podstawie przepisów o substancjach chemicznych i ich mieszaninach lub zaklasyfikowane w klasie toksyczności ostrej w kategorii 1, 2 lub 3 lub jako stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego ze względu na toksyczność ostrą w kategorii 1 lub ze względu na toksyczność przewlekłą w kategorii 1 i 2 na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006;
- c)¹⁸⁾ **środki ochrony roślin zaklasyfikowane w klasie toksyczności ostrej w kategorii 1, 2 lub 3 lub jako stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego ze względu na toksyczność ostrą w kategorii 1 lub ze względu na toksyczność przewlekłą w kategoriach 1 i 2 na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającego i uchylającego dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006;**
- 15) terytorium kraju – rozumie się przez to terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15a)¹⁹⁾ **torbach na zakupy z tworzywa sztucznego – rozumie się przez to torby na zakupy, z uchwytem lub bez uchwyty, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego, do których zalicza się:**
- a) lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów,
- b) bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, które są wymagane ze względów higienicznych lub oferowane jako podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomagają to w zapobieganiu marnowaniu żywności;
- 15b)¹⁹⁾ **tworzywie sztuczne – rozumie się przez to polimer w rozumieniu art. 3 pkt 5 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1, z późn. zm.²⁰⁾), do którego mogły zostać dodane dodatki lub inne substancje i który może funkcjonować jako główny strukturalny składnik toreb na zakupy;**

¹⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 18.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. d tiret drugiej ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 136 z 29.05.2007, str. 3, Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2007, str. 1, Dz. Urz. UE L 141 z 31.05.2008, str. 22, Dz. Urz. UE L 268 z 09.10.2008, str. 14, Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 84, Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2009, str. 3, Dz. Urz. UE L 164 z 26.06.2009, str. 7, Dz. Urz. UE L 86 z 01.04.2010, str. 7, Dz. Urz. UE L 118 z 12.05.2010, str. 89, Dz. Urz. UE L 133 z 31.05.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 44 z 18.02.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 58 z 03.03.2011, str. 27, Dz. Urz. UE L 69 z 16.03.2011, str. 3 i 7, Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, str. 12, Dz. Urz. UE L 134 z 21.05.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 37 z 10.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 41 z 15.02.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 128 z 16.05.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 252 z 19.09.2012, str. 1 i 4, Dz. Urz. UE L 253 z 20.09.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 43 z 14.02.2013, str. 24, Dz. Urz. UE L 108 z 18.04.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 07.12.2013, str. 69, Dz. Urz. UE L 90 z 26.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 93 z 28.03.2014, str. 24, Dz. Urz. UE L 136 z 09.05.2014, str. 19, Dz. Urz. UE L 244 z 19.08.2014, str. 6, Dz. Urz. UE L 50 z 21.02.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 58 z 03.03.2015, str. 43, Dz. Urz. UE L 104 z 23.04.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 132 z 29.05.2015, str. 8, Dz. Urz. UE L 233 z 05.09.2015, str. 2, Dz. Urz. UE L 9 z 14.01.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 40 z 17.02.2016, str. 5, Dz. Urz. UE L 144 z 01.06.2016, str. 27, Dz. Urz. UE L 165 z 23.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 166 z 24.06.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 255 z 21.09.2016, str. 14, Dz. Urz. UE L 337 z 13.12.2016, str. 3, Dz. Urz. UE L 35 z 10.02.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 104 z 20.04.2017, str. 8, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2017, str. 7 i 14.

- 16) wewnątrzwspólnotowej dostawie odpadów opakowaniowych – rozumie się przez to wywóz odpadów opakowaniowych z terytorium kraju na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu poddania ich recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku;
- 17) wewnątrzwspólnotowej dostawie opakowań – rozumie się przez to wywóz opakowań z terytorium kraju na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 18) wewnątrzwspólnotowej dostawie produktów w opakowaniach – rozumie się przez to wywóz produktów w opakowaniach z terytorium kraju na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 19) wewnątrzwspólnotowym nabyciu opakowań – rozumie się przez to przywóz opakowań na terytorium kraju z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu;
- 20) wewnątrzwspólnotowym nabyciu produktów w opakowaniach – rozumie się przez to przywóz produktów w opakowaniach na terytorium kraju z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu;
- 21) wielokrotnym użyciu – rozumie się przez to każde działanie, w trakcie którego opakowanie przeznaczone i zaprojektowane do co najmniej dwukrotnego zastosowania jest powtórnie wykorzystywane do tego samego celu, do którego było pierwotnie przeznaczone;
- 22) wprowadzającym opakowania – rozumie się przez to przedsiębiorcę:
  - a) wytwarzającego opakowania,
  - b) importującego opakowania,
  - c) dokonującego wewnątrzwspólnotowego nabycia opakowań,
  - d) dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy opakowań;
- 23) wprowadzającym produkty w opakowaniach – rozumie się przez to przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu produktów w opakowaniach, w szczególności:
  - a) wprowadzającego do obrotu produkty w opakowaniach pod własnym oznaczeniem rozumianym jako znak towarowy, o którym mowa w art. 120 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 776), lub pod własnym imieniem i nazwiskiem lub nazwą, których wytworzenie zlecił innemu przedsiębiorcy,
  - b) pakującego produkty wytworzone przez innego przedsiębiorcę i wprowadzającego je do obrotu,
  - c) prowadzącego:
    - jednostkę lub jednostki handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 500 m², sprzedającego produkty pakowane w tych jednostkach,
    - więcej niż jedną jednostkę handlu detalicznego o łącznej powierzchni handlowej powyżej 5000 m², sprzedającego produkty pakowane w tych jednostkach;
- 24) wprowadzeniu do obrotu – rozumie się przez to odpłatne albo nieodpłatne udostępnienie opakowań lub produktów w opakowaniach po raz pierwszy na terytorium kraju w celu używania lub dystrybucji; za wprowadzenie do obrotu uważa się także:
  - a) import opakowań,
  - b) import produktów w opakowaniach,
  - c) wewnątrzwspólnotowe nabycie opakowań,
  - d) wewnątrzwspólnotowe nabycie produktów w opakowaniach– dokonywane na potrzeby wykonywanej działalności gospodarczej.

Art. 8a.²¹⁾ Oksydegradowalne torby na zakupy z tworzywa sztucznego zalicza się do lekkich toreb na zakupy z tworzywa sztucznego lub bardzo lekkich toreb na zakupy z tworzywa sztucznego zgodnie z kryteriami określonymi w art. 8 pkt 15a.

---

²¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 9. 1. Wprowadzenie do obrotu opakowań lub produktów w opakowaniach następuje w dniu:

- 1) ich wydania z magazynu albo przekazania osobie trzeciej, w przypadku opakowań i produktów w opakowaniach wytworzonych na terytorium kraju;
- 2) ich przywozu na terytorium kraju;
- 3) wystawienia faktury potwierdzającej odpowiednio wewnątrzwspólnotowe nabycie opakowań albo wewnątrzwspólnotowe nabycie produktów w opakowaniach.

2. Jeżeli wprowadzenie do obrotu opakowań lub produktów w opakowaniach nastąpiło w dwóch różnych terminach określonych w ust. 1, za dzień wprowadzenia do obrotu opakowań lub produktów w opakowaniach uważa się dzień, w którym ich wprowadzenie do obrotu nastąpiło wcześniej.

3. Ciężar udowodnienia, że wprowadzenie do obrotu opakowań lub produktów w opakowaniach nie nastąpiło albo nastąpiło w innym dniu niż określony w ust. 1, spoczywa na wprowadzającym je do obrotu przedsiębiorcy.

Rozdział 2

Rejestr

Art. 10. 1. Przedsiębiorca:

- 1) będący organizacją odzysku opakowań,
- 2) dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy produktów w opakowaniach,
- 3) eksportujący:
  - a) opakowania,
  - b) produkty w opakowaniach,
- 4) wprowadzający opakowania,
- 5) wprowadzający produkty w opakowaniach

– podlega, w zakresie tej działalności, wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 49 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Przedsiębiorca:

- 1) dokonujący wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych,
- 2) eksportujący odpady opakowaniowe,
- 3) prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych

– podlega wpisowi do rejestru na wniosek, jeżeli zamierza wystawiać odpowiednio dokumenty DPO, DPR, EDPO i EDPR.

Rozdział 3

Gospodarka opakowaniami

Art. 11. 1. Wprowadzający opakowania jest obowiązany ograniczać ilość i negatywne oddziaływanie na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opakowaniowych w taki sposób, aby:

- 1) opakowania nie zawierały szkodliwych substancji w ilościach stwarzających zagrożenie dla produktu, środowiska lub zdrowia ludzi;
- 2) maksymalna suma zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniu nie przekraczała 100 mg/kg, z wyłączeniem opakowań określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

2. Wprowadzający opakowania jest także obowiązany ograniczać ilość i negatywne oddziaływanie na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opakowaniowych w taki sposób, aby objętość i masa opakowań były ograniczone do niezbędnego minimum wymaganego do spełnienia funkcji opakowania, o których mowa w art. 3 ust. 1, oraz zapewnienia poziomu bezpieczeństwa produktowi, biorąc pod uwagę oczekiwania użytkownika.

3. Wprowadzający opakowania jest obowiązany wprowadzać do obrotu opakowania projektowane i wykonane w sposób umożliwiający:

- 1) ich wielokrotne użycie i późniejszy recykling albo
- 2) przynajmniej ich recykling, jeżeli nie jest możliwe ich wielokrotne użycie, albo
- 3) inną niż recykling formę ich odzysku, jeżeli nie jest możliwy ich recykling.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, opakowania, do których nie stosuje się wymagań określonych w ust. 1 pkt 2, kierując się właściwościami fizycznymi i składem chemicznym opakowań, a także ryzykiem powstania zagrożeń dla środowiska lub życia i zdrowia ludzi.

5. Minister właściwy do spraw środowiska, kierując się potrzebą uzyskania wiarygodnych i powtarzalnych wyników, określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania sumy zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniach.

Art. 12. 1. Odpady z opakowań wielokrotnego użytku:

- 1) poddaje się odzyskowi w warunkach pozwalających na spełnienie wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) powinny spełniać wymagania dla opakowań przydatnych do odzysku.

2. Opakowania przydatne do odzysku:

- 1) przez recykling – powinny być wytwarzane w sposób pozwalający na recykling określonego procentu masy materiału, z którego opakowanie zostało wykonane, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) przez kompostowanie – powinny posiadać zdolność do biodegradacji, o której mowa w pkt 3, niestanowiącą przeszkody w ich selektywnym zbieraniu, procesie kompostowania lub w innych działaniach, którym są one poddawane;
- 3) przez biodegradację – powinny posiadać zdolność rozkładu fizycznego, chemicznego, termicznego i biologicznego, zapewniającą ostateczny rozkład otrzymanego kompostu na dwutlenek węgla, biomasę i wodę;
- 4) energii – powinny posiadać minimalną wartość opałową dolną, pozwalającą na optymalizację odzyskiwania energii.

Art. 13. 1. Wymagania, o których mowa w art. 11 ust. 1–3 i art. 12, uważa się za spełnione w przypadku zgodności opakowań z normami zharmonizowanymi w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1398).

2. Oceny zgodności opakowań z normami zharmonizowanymi dokonuje się na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku.

Art. 14. Przedsiębiorca dokonujący wewnątrzspółnotowej dostawy produktów w opakowaniach oraz wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany stosować opakowania spełniające wymagania, o których mowa w art. 11.

Art. 15. 1. Przedsiębiorca wprowadzający produkty w opakowaniach, wytwarzający opakowania, importujący opakowania oraz dokonujący wewnątrzspółnotowego nabycia opakowań może umieszczać na opakowaniach oznakowania wskazujące na:

- 1) rodzaj materiałów, z których opakowania zostały wykonane;
- 2) możliwość wielokrotnego użycia opakowania w przypadku opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) przydatność opakowania do recyklingu w przypadku opakowań przydatnych do recyklingu.

2. Oznakowanie umieszcza się na opakowaniu lub na naklejonej na nim etykiecie, a jeżeli rozmiary opakowania na to nie pozwalają – na dołączonej do opakowania ulotce informacyjnej, w sposób, który nie stanowi przeszkody dla recyklingu odpadów opakowaniowych.

3. Oznakowanie powinno być wyraźne, widoczne, czytelne i trwałe również po otwarciu opakowania.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory oznakowania opakowań, kierując się potrzebą zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami opakowaniowymi.

Rozdział 4

Gospodarka odpadami opakowaniowymi

Art. 16. 1. Przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych jest obowiązany spełniać wymagania określone dla prowadzonej działalności w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym posiadać decyzje w zakresie gospodarowania odpadami, jeżeli są wymagane.

2. Przedsiębiorca eksportujący odpady opakowaniowe oraz przedsiębiorca dokonujący wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych są obowiązani spełniać wymagania, określone dla prowadzonej działalności w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym posiadać decyzje w zakresie gospodarowania odpadami, jeżeli są wymagane.

3. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1 i 2, wpisany do rejestru jest obowiązany wystawiać odpowiednio do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej dokumenty DPO, DPR, EDPO i EDPR.

Art. 17. 1. Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany zapewniać odzysk, w tym recykling odpadów opakowaniowych takiego samego rodzaju jak odpady opakowaniowe powstałe z tego samego rodzaju opakowań jak opakowania, w których wprowadził produkty, z uwzględnieniem art. 18.

2. Wprowadzający produkty w opakowaniach wykonuje obowiązek, o którym mowa w ust. 1, samodzielnie albo za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań, której zlecił jego wykonanie.

3. Wprowadzający produkty w opakowaniach może wykonywać obowiązek, o którym mowa w ust. 1, samodzielnie, jeżeli poddaje odzyskowi, w tym recyklingowi:

- 1) wyłącznie odpady opakowaniowe wytworzone przez siebie lub
- 2) odpady opakowaniowe zebrane od innych posiadaczy odpadów, takiego samego rodzaju i w takiej samej masie jak odpady opakowaniowe powstałe z wprowadzonych przez niego do obrotu produktów w opakowaniach.

4. Organizacja odzysku opakowań przejmuje obowiązek wprowadzającego produkty w opakowaniach na podstawie zawartej z nim w formie pisemnej pod rygorem nieważności umowy, w odniesieniu do całej masy opakowań jednego lub kilku rodzajów, jakie wprowadzający produkty w opakowaniach wprowadził do obrotu w danym roku kalendarzowym.

5.²²⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany przekazać organizacji odzysku opakowań wszelkie niezbędne dane do realizacji przejętego przez nią od niego obowiązku, w tym informacje o wszystkich wprowadzonych przez niego do obrotu w danym roku kalendarzowym produktach w opakowaniach.

5.²³⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany przekazać organizacji odzysku opakowań wszelkie niezbędne dane do realizacji przejętego przez nią od niego obowiązku, w tym informacje o wszystkich wprowadzonych przez niego do obrotu w danym roku kalendarzowym produktach w opakowaniach oraz o wszystkich wprowadzonych do obrotu produktach w opakowaniach stanowiących podstawę do obliczenia poziomu odzysku i recyklingu zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3.

6.²²⁾ W przypadku nieprzekazania organizacji odzysku opakowań danych, o których mowa w ust. 5, wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany do wniesienia opłaty produktowej obliczonej w odniesieniu do produktów w opakowaniach, jakie wprowadził do obrotu w danym roku kalendarzowym bez poinformowania organizacji odzysku opakowań.

6.²³⁾ W przypadku nieprzekazania organizacji odzysku opakowań danych, o których mowa w ust. 5, wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany do wniesienia opłaty produktowej obliczonej w odniesieniu do produktów w opakowaniach, o których nie poinformował organizacji odzysku opakowań, a które wprowadził do obrotu w roku stanowiącym podstawę do obliczenia poziomu odzysku i recyklingu zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3.

7. Wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań mogą zlecić wykonanie poszczególnych czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi posiadaczowi odpadów.

8. Wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań są obowiązani przechowywać umowy, o których mowa w ust. 4, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym umowa przestała obowiązywać.

Art. 18. 1. Wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach jest obowiązany zorganizować system zbierania oraz zapewniać odzysk, w tym recykling, odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych, z tym że wprowadzający środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin jest obowiązany zorganizować system zbierania oraz zapewniać odzysk, w tym recykling, odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin.

2. Wprowadzający środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin jest obowiązany do sfinansowania kosztów zbierania przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, o którym mowa w art. 43 ust. 1, oraz do odebrania od niego, na własny koszt, odpadów opakowaniowych po tych środkach.

3. Wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach wykonuje obowiązki, o których mowa w ust. 1, samodzielnie albo przez przystąpienie do porozumienia, o którym mowa w art. 25.

²²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 23.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

4. Wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach może zlecić wykonanie poszczególnych czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi po środkach niebezpiecznych posiadaczowi odpadów.

4a.²⁴⁾ Wprowadzający środki niebezpieczne w opakowaniach samodzielnie wykonujący obowiązki, o których mowa w ust. 1, jest obowiązany zapewnić poziom odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych co najmniej w wysokości określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 25 ust. 4.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się także do wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych.

6. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, rodzaje substancji chemicznych i ich mieszanin, których nie uznaje się za środki niebezpieczne, kierując się specyfiką tych środków oraz brakiem zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska.

Art. 19. 1. Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany prowadzić publiczne kampanie edukacyjne.

2. Obowiązek określony w ust. 1 może być według wyboru wprowadzającego produkty w opakowaniach wykonywany samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań.

3. Obowiązek określony w ust. 1, przeniesiony przez wprowadzającego produkty w opakowaniach na organizację odzysku opakowań, uznaje się za wykonywany w ramach art. 31 ust. 1.

4. Wprowadzający produkty w opakowaniach samodzielnie wykonując obowiązek określony w ust. 1:

1)²⁵⁾ przeznaczają na publiczne kampanie edukacyjne lub

1)²⁶⁾ **przeznaczają w danym roku kalendarzowym na publiczne kampanie edukacyjne lub**

2)²⁵⁾ przekazuje na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

2)²⁶⁾ **przekazuje w danym roku kalendarzowym na odrębny rachunek bankowy marszałka województwa**

– łącznie co najmniej 2% wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym.

4a.²⁷⁾ W przypadku braku możliwości ustalenia wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w drodze importu produktów w opakowaniach lub wewnątrzspółnotowego nabycia produktów w opakowaniach wartość netto opakowań wprowadzonych do obrotu ustala się na podstawie wartości netto podobnych pod względem zastosowania, wymiarów i masy opakowań tego samego rodzaju dostępnych na terytorium kraju.

4b.²⁷⁾ Marszałek województwa prowadzi odrębny rachunek bankowy w celu gromadzenia środków przekazywanych zgodnie z ust. 4 pkt 2.

4c.²⁷⁾ Środki przekazywane zgodnie z ust. 4 pkt 2 powiększone o przychody z oprocentowania rachunku bankowego, marszałek województwa przekazuje, w terminie 30 dni po upływie każdego kwartału, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5. Rozliczenie wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych następuje na koniec roku kalendarzowego.

6.²⁸⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach składa sprawozdanie o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne w ramach rocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

6.²⁹⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, który samodzielnie wykonuje obowiązek określony w ust. 1, składa sprawozdanie o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne w ramach rocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Art. 20. 1. Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany do dnia 31 grudnia 2014 r. oraz w latach następnych osiągnąć docelowy poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych co najmniej w wysokości określonej w załączniku nr 1 do ustawy, z wyłączeniem wprowadzającego produkty w opakowaniach wielomateriałowych lub środki niebezpieczne w opakowaniach, w tym środki ochrony roślin, który należy do porozumienia, o którym mowa w art. 25.

²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 26.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 29.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. Poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w danym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu masy odpadów opakowaniowych poddanych odpowiednio odzyskowi lub recyklingowi w tym roku oraz masy wprowadzonych do obrotu opakowań w poprzednim roku kalendarzowym.

3.³⁰⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, który rozpoczyna działalność gospodarczą w danym roku kalendarzowym, oblicza poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych za ten rok w stosunku do masy wprowadzonych przez siebie do obrotu opakowań w tym roku.

3.³¹⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, który w poprzednim roku kalendarzowym nie wprowadzał do obrotu produktów w opakowaniach danego rodzaju, oblicza poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych za dany rok w stosunku do masy wprowadzonych przez siebie do obrotu opakowań w tym roku.

4.³⁰⁾ Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana uwzględnić do dnia 31 grudnia 2020 r. oraz w latach następnych w osiągniętym poziomie łącznego odzysku i recyklingu docelowo co najmniej 50% odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych.

4.³¹⁾ Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana uwzględnić w osiągniętych poziomach recyklingu dla poszczególnych rodzajów opakowań, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, odpady opakowaniowe pochodzące z gospodarstw domowych co najmniej w wysokości określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 5.

5.³⁰⁾ Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych, które organizacja odzysku opakowań jest obowiązana uwzględniać do końca 2020 r. w osiągniętych poziomach łącznego odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, biorąc pod uwagę potrzebę stopniowego tworzenia krajowego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zwiększenia jego efektywności oraz konieczność realizacji zobowiązań międzynarodowych.

5.³¹⁾ Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, roczne poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych, które organizacja odzysku opakowań jest obowiązana uwzględniać w osiągniętych poziomach recyklingu odpadów opakowaniowych, biorąc pod uwagę potrzebę stopniowego tworzenia krajowego systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zwiększenia jego efektywności oraz konieczność realizacji zobowiązań międzynarodowych.

Art. 21. 1. Przy obliczaniu osiągniętych poziomów:

- 1) odzysku odpadów opakowaniowych – do odzysku zalicza się procesy odzysku R1–R9,
- 2) recyklingu odpadów opakowaniowych – do recyklingu zalicza się procesy odzysku R2–R9

– wymienione w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

2. Do osiągniętego poziomu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych zalicza się wyłącznie odzysk i recykling odpadów opakowaniowych zebranych na terytorium kraju.

3. Do osiągniętego poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzywa sztucznego zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

Art. 22. 1.³²⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany prowadzić ewidencję w formie pisemnej albo w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570), obejmującą informacje o masie opakowań, w których wprowadził do obrotu produkty w danym roku kalendarzowym.

1.³³⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany prowadzić ewidencję w postaci papierowej albo elektronicznej, obejmującą informacje o masie opakowań, w których wprowadził do obrotu produkty w danym roku kalendarzowym.

2. Wprowadzający produkty w opakowaniach jest obowiązany przechowywać informacje zawarte w ewidencji przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego informacje dotyczą.

Art. 23. 1. Masę opakowań wprowadzonych do obrotu wraz z produktami ustala się w oparciu o ewidencję, o której mowa w art. 22 ust. 1.

³⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 31.

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 33.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach nie prowadzi ewidencji, o której mowa w art. 22 ust. 1, albo prowadzi ją nierzetelnie, informacje o masie opakowań, w których wprowadził on do obrotu produkty, marszałek województwa lub wojewódzki inspektor ochrony środowiska ustalają na podstawie wszelkich dostępnych informacji, a w razie ich braku – szacunkowo.

3. Masę odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku oraz zastosowany proces odzysku i recyklingu ustala się w oparciu odpowiednio o dokument DPR albo dokument DPO.

4.³⁴⁾ Dokumenty, o których mowa w ust. 3, są wystawiane przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych na wniosek wprowadzającego produkty w opakowaniach lub organizacji odzysku opakowań.

4.³⁵⁾ Dokumenty, o których mowa w ust. 3, są wystawiane przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych na wniosek złożony w postaci papierowej albo elektronicznej przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizację odzysku opakowań lub organizację samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1.

4a.³⁶⁾ Wniosek, o którym mowa w ust. 4, w przypadku organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, może obejmować łącznie wszystkich wprowadzających produkty w opakowaniach, których reprezentuje ta organizacja.

5. W przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z gospodarstw domowych dokumenty DPO i DPR są wystawiane przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych na wniosek:

- 1) podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości albo
- 2) prowadzącego instalację regionalną do przetwarzania odpadów komunalnych, albo
- 3) podmiotu prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, albo
- 4) gminy organizującej odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

6.³⁷⁾ Wniosek, o którym mowa w ust. 4 lub ust. 5, należy złożyć nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku.

6.³⁸⁾ Przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych jest obowiązany wystawić dokument DPO lub dokument DPR, w przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawca określony w ust. 5 przekazali odpady opakowaniowe bezpośrednio lub za pośrednictwem innego posiadacza odpadów do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 4 lub 5, został złożony nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku.

6a.³⁹⁾ Jeżeli po upływie terminu określonego w ust. 6 wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawca określony w ust. 5, w tym również ci, którzy nie przekazali odpadów opakowaniowych do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, złożyli wniosek o wystawienie dokumentu DPO lub dokumentu DPR, nie później jednak niż 2 miesiące po upływie kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych może wystawić ten dokument.

7. Przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych wystawia dokumenty, o których mowa w ust. 3, w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku o ich wystawienie.

8.⁴⁰⁾ W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań lub podmiot, prowadzący instalację regionalną bądź gmina, o których mowa w ust. 5, zleca posiadaczowi odpadów przekazanie odpadów opakowaniowych do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, wniosek, o którym mowa w ust. 4 lub 5, składa w ich imieniu posiadacz odpadów.

³⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 35.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 38.

³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁴⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 41.

8.⁴¹⁾ W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawca określony w ust. 5 zleca posiadaczowi odpadów przekazanie odpadów opakowaniowych do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, wniosek, o którym mowa w ust. 4 lub 5, składa w ich imieniu posiadacz odpadów.

9.⁴⁰⁾ Przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych wystawia dokumenty, o których mowa w ust. 3, w trzech egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz jest przeznaczony dla wystawiającego dokument przedsiębiorcy, drugi egzemplarz – dla przekazującego odpady opakowaniowe do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, natomiast trzeci egzemplarz – dla marszałka województwa.

9.⁴¹⁾ Przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych wystawia dokument, o którym mowa w ust. 3, w trzech egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz jest przeznaczony dla wystawiającego dokument przedsiębiorcy, drugi egzemplarz – odpowiednio dla wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizacji odzysku opakowań, organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, albo wnioskodawcy określonego w ust. 5, natomiast trzeci egzemplarz – dla marszałka województwa.

10. Przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych jest obowiązany przekazać marszałkowi województwa jeden egzemplarz dokumentów, o których mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym dokumenty zostały wystawione.

10a.⁴²⁾ W przypadku odpadów opakowaniowych pochodzących wyłącznie z gospodarstw domowych przedsiębiorca prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych wystawia dokumenty, o których mowa w ust. 3, w czterech egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz jest przeznaczony dla przedsiębiorcy wystawiającego dokument, a pozostałe trzy egzemplarze – dla wnioskodawcy określonego w ust. 5.

10b.⁴²⁾ Wnioskodawca określony w ust. 5 uzupełnia trzy egzemplarze dokumentu, o których mowa w ust. 10a, nie później niż 2 miesiące po upływie kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane do recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku, wpisując wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizację odzysku opakowań albo organizację samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, i niezwłocznie przekazuje jeden egzemplarz dokumentu wpisanemu podmiotowi. Drugi egzemplarz dokumentu, w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym został uzupełniony, wnioskodawca określony w ust. 5 przekazuje marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, natomiast trzeci egzemplarz zachowuje dla siebie.

11. W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach w ramach wykonywanej działalności gospodarczej dokonuje recyklingu lub innego niż recykling procesu odzysku odpadów opakowaniowych, masę odpadów opakowaniowych poddanych przez niego recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku oraz sposób ich odzysku i recyklingu ustala się w oparciu o prowadzoną przez niego ilościową i jakościową ewidencję odpadów, o której mowa w art. 66 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

12.⁴³⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań są obowiązani przechowywać dokumenty, o których mowa w ust. 3, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dokumenty dotyczą.

12.⁴⁴⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, oraz wnioskodawca określony w ust. 5 są obowiązani przechowywać dokumenty, o których mowa w ust. 3, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dokumenty dotyczą.

13. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów DPO i DPR, kierując się potrzebą ich ujednoczenia, a w przypadku organizacji odzysku także identyfikacji odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych poddanych recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku.

Art. 24. 1. Masę odpadów opakowaniowych będących przedmiotem eksportu odpadów opakowaniowych oraz wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku ustala się w oparciu odpowiednio o dokument EDPR albo dokument EDPO.

2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są wystawiane przez przedsiębiorcę:

- 1) eksportującego odpady opakowaniowe,
- 2) dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych – na wniosek wprowadzającego produkty w opakowaniach lub organizacji odzysku opakowań.⁴⁵⁾

– na wniosek złożony w postaci papierowej albo elektronicznej przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizację odzysku opakowań lub organizację samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1.⁴⁶⁾

⁴¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁴³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 44.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁴⁵⁾ Część wspólna w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 46.

⁴⁶⁾ Część wspólna w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2a.⁴⁷⁾ Wniosek, o którym mowa w ust. 2, w przypadku organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, może obejmować łącznie wszystkich wprowadzających produkty w opakowaniach, których reprezentuje ta organizacja.

3.⁴⁸⁾ Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są wystawiane na podstawie dokumentu celnego potwierdzającego wywóz odpadów opakowaniowych poza obszar celny Unii Europejskiej albo faktury potwierdzającej wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych.

3.⁴⁹⁾ Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są wystawiane na podstawie dokumentu celnego potwierdzającego wywóz odpadów opakowaniowych poza obszar celny Unii Europejskiej w celu poddania ich recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku albo na podstawie faktury potwierdzającej wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku oraz na podstawie dokumentu dotyczącego transgranicznego przemieszczania odpadów określonego w załączniku IA, IB lub VII do rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE L 190 z 12.07.2006, str. 1, z późn. zm.⁵⁰⁾).

4.⁴⁸⁾ Wniosek, o którym mowa w ust. 2, należy złożyć nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.

4.⁴⁹⁾ Przedsiębiorca jest obowiązany wystawić dokumenty, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań lub organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, przekazali odpady opakowaniowe bezpośrednio lub za pośrednictwem innego posiadacza odpadów odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony nie później niż w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.

4a.⁵¹⁾ Jeżeli po upływie terminu określonego w ust. 4 wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań lub organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, w tym również ci, którzy nie przekazali odpadów opakowaniowych odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, złożyli wniosek o wystawienie dokumentu EDPO lub dokumentu EDPR, nie później jednak niż 2 miesiące po upływie kwartału, w którym odpady opakowaniowe zostały przekazane odpowiednio do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, przedsiębiorca może wystawić ten dokument.

5. Przedsiębiorca wystawia dokumenty, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia wpływu wniosku o ich wystawienie, dołączając do nich uwierzytelnione kopie dokumentów celnych albo faktur, na podstawie których były one wystawione.

6. Przedsiębiorca eksportujący odpady opakowaniowe dołącza do dokumentów, o których mowa w ust. 1, oświadczenie, że odpady opakowaniowe zostaną poddane recyklingowi lub innemu niż recykling procesowi odzysku w instalacjach spełniających co najmniej wymagania, jakie spełniają instalacje eksploatowane na terytorium kraju.

7.⁵²⁾ W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach lub organizacja odzysku opakowań zleca posiadaczowi odpadów przekazanie odpadów opakowaniowych do eksportu odpadów opakowaniowych lub wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, wniosek o wydanie dokumentów, o których mowa w ust. 1, składa w ich imieniu posiadacz odpadów.

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁴⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 49.

⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁰⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 309 z 27.11.2007, str. 7, Dz. Urz. UE L 188 z 16.07.2008, str. 7, Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 109, Dz. Urz. UE L 97 z 16.04.2009, str. 8, Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, Dz. Urz. UE L 119 z 13.05.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 210 z 11.08.2010, str. 35, Dz. Urz. UE L 182 z 12.07.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 336 z 20.12.2011, str. 74, Dz. Urz. UE L 46 z 17.02.2012, str. 30, Dz. Urz. UE L 79 z 21.03.2013, str. 19, Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 334 z 13.12.2013, str. 46, Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 135, Dz. Urz. UE L 332 z 19.11.2014, str. 15, Dz. Urz. UE L 277 z 22.10.2015, str. 61, Dz. Urz. UE L 294 z 11.11.2015, str. 1.

⁵¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 53.

7.⁵³⁾ W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań lub organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, zleca posiadaczowi odpadów przekazanie odpadów opakowaniowych do eksportu odpadów opakowaniowych lub wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa w ich imieniu posiadacz odpadów.

8.⁵²⁾ Przedsiębiorca wystawia dokumenty, o których mowa w ust. 1, w trzech egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz jest przeznaczony dla wystawiającego dokument przedsiębiorcy, drugi egzemplarz – dla przekazującego odpady opakowaniowe do eksportu odpadów opakowaniowych albo wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, natomiast trzeci egzemplarz – dla marszałka województwa.

8.⁵³⁾ Przedsiębiorca wystawia dokumenty, o których mowa w ust. 1, w trzech egzemplarzach, z czego jeden egzemplarz jest przeznaczony dla wystawiającego dokument przedsiębiorcy, drugi egzemplarz – odpowiednio dla wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizacji odzysku opakowań albo organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, natomiast trzeci egzemplarz – dla marszałka województwa.

9. Przedsiębiorca jest obowiązany przekazać marszałkowi województwa jeden egzemplarz dokumentów, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od upływu kwartału, w którym dokumenty zostały wystawione.

10.⁵⁴⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań są obowiązani przechowywać dokumenty, o których mowa w ust. 1, oraz dokumenty celne i faktury, o których mowa w ust. 3, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dokumenty dotyczą.

10.⁵⁵⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań oraz organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, są obowiązani przechowywać dokumenty, o których mowa w ust. 1, oraz dokumenty celne, faktury i dokumenty dotyczące transgranicznego przemieszczania odpadów, o których mowa w ust. 3, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dokumenty dotyczą.

11. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory dokumentów EDPO i EDPR, kierując się potrzebą ich ujednoczenia, a w przypadku organizacji odzysku także identyfikacji odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych będących przedmiotem eksportu oraz wewnątrzspółnotowej dostawy.

Art. 25. 1. Organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca grupę przedsiębiorców wprowadzających:

- 1) produkty w opakowaniach wielomateriałowych albo
- 2) środki niebezpieczne w opakowaniach, w tym środki ochrony roślin

– może zawrzeć porozumienie z marszałkiem województwa w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wielomateriałowych albo z opakowań po środkach niebezpiecznych.

2. Wprowadzający, o którym mowa w ust. 1, mogą na równych zasadach przystępować do już zawartych porozumień.

3. Porozumienie określa w szczególności:

- 1) cele i termin realizacji porozumienia, w tym przewidziane do osiągnięcia poziomy odzysku i recyklingu;
- 2) podmioty uprawnione do kontroli realizacji porozumienia oraz sposób tej kontroli;
- 3) sposób finansowania realizacji porozumienia;
- 4) warunki rozwiązania porozumienia.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, minimalne roczne poziomy odzysku i recyklingu dla opakowań wielomateriałowych oraz dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w poszczególnych latach, poniżej których nie mogą zostać określone poziomy w porozumieniu, kierując się kosztami utworzenia systemu, o którym mowa w ust. 1, mocami przerobowymi istniejących i planowanych instalacji oraz ochroną środowiska, zdrowia i życia ludzi.

5. Wprowadzający, o którym mowa w ust. 1, podlega wykluczeniu z porozumienia w razie niewykonywania zobowiązań finansowych na rzecz porozumienia.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 55.

⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

5a.⁵⁶⁾ Wprowadzający, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przekazać organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w ust. 1, wszelkie niezbędne dane do realizacji przejętego przez nią od niego obowiązku, w tym informacje o wszystkich wprowadzonych przez niego do obrotu w danym roku kalendarzowym produktach w opakowaniach oraz o wszystkich wprowadzonych do obrotu produktach w opakowaniach stanowiących podstawę do obliczenia poziomu odzysku i recyklingu zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3.

5b.⁵⁶⁾ W przypadku nieprzekazania organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w ust. 1, danych, o których mowa w ust. 5a, wprowadzający, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do wniesienia opłaty produktowej obliczonej w odniesieniu do produktów w opakowaniach, o których nie poinformował organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w ust. 1, a które wprowadził do obrotu w roku stanowiącym podstawę do obliczenia poziomu odzysku i recyklingu zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3.

6.⁵⁷⁾ Osoba prawna reprezentująca wprowadzających, o których mowa w ust. 1, jest obowiązana w terminie do dnia 15 marca każdego roku przedstawić marszałkowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska raport obejmujący informacje dotyczące funkcjonowania porozumienia za poprzedni rok kalendarzowy.

6.⁵⁸⁾ Organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w ust. 1, jest obowiązana, w terminie do dnia 15 marca każdego roku, przedstawić marszałkowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska raport obejmujący informacje dotyczące funkcjonowania porozumienia za poprzedni rok kalendarzowy.

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór raportu, o którym mowa w ust. 6, kierując się potrzebą ujednoczenia zbierania i przetwarzania informacji dotyczących funkcjonowania porozumienia.

8.⁵⁹⁾ Marszałek województwa zamieszcza porozumienia oraz informacje o ich rozwiązaniu w Biuletynie Informacji Publicznej obsługującego go urzędu.

8.⁶⁰⁾ Marszałek województwa zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej obsługującego go urzędu:

- 1) porozumienia oraz informacje o ich rozwiązaniu, niezwłocznie po zawarciu albo rozwiązaniu porozumienia;**
- 2) informacje o osiągniętych celach w ramach porozumień – w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku.**

9. Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw środowiska o zawartych porozumieniach oraz o ich rozwiązaniu.

10. W przypadku gdy cele określone w porozumieniu nie zostaną osiągnięte w terminie, wprowadzający, o których mowa w ust. 1, będący jego stronami są obowiązani do wniesienia opłaty produktowej, obliczonej jako iloczyn masy odpadów opakowaniowych brakującej do osiągnięcia przyjętych w porozumieniu poziomów odzysku i recyklingu liczonej w stosunku do masy opakowań wprowadzonych do obrotu przez danego przedsiębiorcę i podwójnej stawki opłaty produktowej określonej dla danego rodzaju opakowania, za każdy rok kalendarzowy, w którym cele te nie zostały osiągnięte.

10a.⁶¹⁾ Organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w ust. 1, przekazuje reprezentowanym przez nią wprowadzającym, o których mowa w ust. 1, informacje o wysokości opłaty produktowej, do której wniesienia są obowiązani poszczególni wprowadzający.

11.⁶²⁾ Marszałkiem województwa właściwym w sprawach porozumienia jest marszałek właściwy ze względu na siedzibę osoby prawnej reprezentującej wprowadzających, o których mowa w ust. 1, a w przypadku braku siedziby na terytorium kraju – Marszałek Województwa Mazowieckiego.

11.⁶³⁾ Marszałkiem województwa właściwym w sprawach porozumienia jest marszałek właściwy ze względu na siedzibę organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w ust. 1, a w przypadku braku siedziby na terytorium kraju – Marszałek Województwa Mazowieckiego.

Art. 26. 1. Minister właściwy do spraw środowiska może zawierać porozumienia z:

- 1) przedsiębiorcami wprowadzającymi produkty w opakowaniach w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych;**
- 2) przedsiębiorcami wprowadzającymi produkty w opakowaniach jednostkowych wielokrotnego użytku w zakresie utworzenia i utrzymania systemu obrotu opakowaniami jednostkowymi wielokrotnego użytku.**

⁵⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 58.

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 60.

⁶⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 63.

⁶³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. Porozumienie zawiera listę podmiotów będących sygnatariuszami porozumienia oraz określa w szczególności:

- 1) cele i termin realizacji porozumienia;
- 2) sposób finansowania porozumienia, w tym finansowania odbierania opakowań w jednostkach handlu detalicznego;
- 3) podmioty uprawnione do kontroli realizacji porozumienia oraz sposób tej kontroli;
- 4) przypadki:
  - a) wykluczenia podmiotu z porozumienia,
  - b) rozwiązania porozumienia.

3. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1, mogą, na równych zasadach, zawierać porozumienia oraz przystępować do już zawartych porozumień.

4. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani w terminie do dnia 15 marca każdego roku przedstawić ministrowi właściwemu do spraw środowiska raport obejmujący informacje dotyczące funkcjonowania porozumienia za poprzedni rok kalendarzowy wraz z listą podmiotów uczestniczących w porozumieniu.

5.⁶⁴⁾ Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza porozumienia w Biuletynie Informacji Publicznej obsługującego go urzędu.

5.⁶⁵⁾ Minister właściwy do spraw środowiska zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej obsługującego go urzędu:

- 1) **porozumienia oraz informacje o ich rozwiązaniu, niezwłocznie po zawarciu albo rozwiązaniu porozumienia;**
- 2) **informacje o osiągniętych celach w ramach porozumień – w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku.**

Rozdział 5

Organizacja odzysku opakowań

Art. 27. Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana spełniać następujące warunki:

- 1) wykonywać działalność gospodarczą w formie spółki akcyjnej;
- 2) wykonywać wyłącznie działalność gospodarczą związaną z organizowaniem, zarządzaniem lub prowadzeniem przedsięwzięć związanych z odzyskiem, w tym recyklingiem odpadów, oraz finansowaniem publicznych kampanii edukacyjnych;
- 3) zawierać w swej nazwie oznaczenie „organizacja odzysku opakowań”;
- 4) posiadać wymagany przepisami ustawy kapitał zakładowy.

Art. 28. 1. Organizacja odzysku opakowań może działać także jako organizacja, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1478 oraz z 2017 r. poz. 2056).

2. Do używania oznaczenia, o którym mowa w art. 27 pkt 3, jest uprawniona wyłącznie organizacja odzysku opakowań działająca na zasadach określonych w przepisach ustawy.

Art. 29. 1. Kapitał zakładowy organizacji odzysku opakowań wynosi co najmniej 2 500 000 zł.

2. Kapitał zakładowy organizacji odzysku opakowań pokrywa się w całości wkładem pieniężnym i wpłaca w całości przed jej wpisem do rejestru.

3. Kapitał zakładowy organizacji odzysku opakowań nie może pochodzić z pożyczki lub kredytu ani być obciążony w jakikolwiek sposób.

4. Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana:

- 1) utrzymywać kapitał własny w wysokości co najmniej połowy kapitału zakładowego, określonego w ust. 1, zdeponowany na odrębnym rachunku bankowym lub w formie lokaty terminowej albo
- 2) posiadać gwarancję bankową lub gwarancję ubezpieczeniową, której gwarantem jest instytucja finansowa upoważniona do gwarantowania długu celnego, w wysokości co najmniej połowy minimalnego kapitału zakładowego, określonego w ust. 1.

⁶⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 65.

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

5. Akcje organizacji odzysku opakowań mogą być wyłącznie akcjami imiennymi i nie mogą być zamienione na akcje na okaziciela.

6. Organizacja odzysku opakowań nie może wydawać akcji uprzywilejowanych.

Art. 30. Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana:

- 1) w terminie do dnia 15 marca każdego roku przedstawić marszałkowi województwa za poprzedni rok kalendarzowy zaświadczenie wydane przez bank o utrzymywaniu przez nią na odrębnym rachunku bankowym lub w formie lokaty terminowej środków, o których mowa w art. 29 ust. 4 pkt 1, albo dokument potwierdzający wysokość gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej, wydany przez gwaranta wskazanego w art. 29 ust. 4 pkt 2;
- 2) przedstawić, na każde żądanie marszałka województwa, w terminie 14 dni od dnia wpływu żądania, zaświadczenie wydane przez bank o aktualnie utrzymywanych przez organizację odzysku opakowań na odrębnym rachunku bankowym lub w formie lokaty terminowej środkach, o których mowa w art. 29 ust. 4 pkt 1, albo dokument potwierdzający wysokość gwarancji, o której mowa w art. 29 ust. 4 pkt 2.

Art. 31. 1. Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana:

- 1)⁶⁶⁾ przeznaczać na publiczne kampanie edukacyjne co najmniej 5% przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym z przejęcia obowiązków określonych w art. 17 ust. 1;
- 1)⁶⁷⁾ **przeznaczać w danym roku kalendarzowym na publiczne kampanie edukacyjne co najmniej 5% przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym z przejęcia obowiązków określonych w art. 17 ust. 1;**
- 2) dokumentować przeznaczenie przychodów, o których mowa w pkt 1, na publiczne kampanie edukacyjne.

2. Organizacja odzysku opakowań składa sprawozdanie o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne w ramach rocznego sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Art. 32. Organizacja odzysku opakowań jest obowiązana zachować w tajemnicy wszelkie dane przekazane jej przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 33.⁶⁸⁾ W przypadku otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości organizacji odzysku opakowań, przejęty przez nią obowiązek ponownie staje się, z dniem otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości, obowiązkiem wprowadzającego produkty w opakowaniach, od którego został on przejęty, w odniesieniu do masy opakowań wprowadzonych przez niego do obrotu od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym nastąpiło otwarcie likwidacji lub ogłoszenie upadłości organizacji odzysku opakowań.

Art. 33.⁶⁹⁾ **W przypadku otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości organizacji odzysku opakowań, przejęty przez nią obowiązek ponownie staje się, z dniem otwarcia likwidacji albo ogłoszenia upadłości, obowiązkiem wprowadzającego produkty w opakowaniach, od którego został on przejęty, w odniesieniu do opakowań wprowadzonych przez niego do obrotu od dnia 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym nastąpiło otwarcie likwidacji lub ogłoszenie upadłości organizacji odzysku opakowań.**

Rozdział 6

Oплата produktowa

Art. 34. 1. Rozliczenie wykonania obowiązku określonego w art. 17 ust. 1 następuje na koniec roku kalendarzowego.

2. Wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań, którzy nie wykonali obowiązku określonego w art. 17 ust. 1, są obowiązani wnieść opłatę produktową obliczoną oddzielnie w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu:

- 1) recyklingu, w tym recyklingu dla wszystkich opakowań razem;
- 2) odzysku.

2a.⁷⁰⁾ **Organizacja odzysku opakowań, która nie wykonała obowiązku określonego w art. 20 ust. 4, jest obowiązana wnieść opłatę produktową obliczoną dla poszczególnych rodzajów opakowań w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu.**

3. Podstawę obliczenia opłaty produktowej stanowi masa w kilogramach opakowań danego rodzaju, w których produkty zostały wprowadzone do obrotu.

4. Sposób obliczania opłaty produktowej określa załącznik nr 2 do ustawy.

⁶⁶⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 67.

⁶⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 69.

⁶⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 35. 1. Maksymalna stawka opłaty produktowej dla opakowań wynosi 4,50 zł za 1 kg.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe stawki opłat produktowych dla poszczególnych rodzajów opakowań, kierując się negatywnym oddziaływaniem na środowisko odpadów opakowaniowych powstałych z tych opakowań, kosztami ich zagospodarowania oraz biorąc pod uwagę, że opłata produktowa powinna stanowić zachętę do poddawania odpadów opakowaniowych odzyskowi i recyklingowi.

Art. 36. 1. Opłata produktowa jest obliczana na koniec roku kalendarzowego.

2. Opłata produktowa jest wnoszona na odrębny rachunek bankowy prowadzony przez marszałka województwa do dnia 15 marca roku następującego po roku kalendarzowym, którego opłata dotyczy.

Art. 37. 1. W przypadku gdy wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań, pomimo ciążącego obowiązku, nie wnieśli opłaty produktowej albo wnieśli opłatę niższą od należnej, marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, wysokość zaległości z tytułu opłaty produktowej.

2. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 1, marszałek województwa ustala, w drodze decyzji, dodatkową opłatę produktową w wysokości odpowiadającej 50% kwoty niewniesionej opłaty produktowej.

3. Termin uiszczenia opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, wynosi 14 dni od dnia, w którym decyzja ustalająca ich wysokość stała się ostateczna.

Art. 38. 1. Marszałek województwa prowadzi odrębny rachunek bankowy w celu gromadzenia i przekazywania wpływów z tytułu opłaty produktowej oraz dodatkowej opłaty produktowej.

2. Wpływy z tytułu opłaty produktowej oraz dodatkowej opłaty produktowej, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody, o których mowa w ust. 3, marszałek województwa przekazuje, w terminie 30 dni po upływie każdego kwartału, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3. Wpływy z tytułu opłaty produktowej oraz dodatkowej opłaty produktowej w wysokości 10% stanowią dochody budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty produktowej oraz dodatkowej opłaty produktowej i obsługę administracyjną systemu tych opłat.

Art. 39. Wpływy z tytułu opłaty produktowej oraz dodatkowej opłaty produktowej są gromadzone na rachunku bankowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Art. 40. W sprawach dotyczących opłat produktowych oraz dodatkowych opłat produktowych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.⁷¹⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują marszałkowi województwa.

Rozdział 6a⁷²⁾

Opłata recyklingowa

Art. 40a. 1. Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, w której są oferowane lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego przeznaczone do pakowania produktów oferowanych w tej jednostce, jest obowiązany pobrać opłatę recyklingową od nabywającego lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego.

2. Opłaty recyklingowej nie pobiera się od nabywającego bardzo lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego.

Art. 40b. 1. Maksymalna stawka opłaty recyklingowej wynosi 1 zł za sztukę lekkiej torby na zakupy z tworzywa sztucznego.

2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, stawkę opłaty recyklingowej, o której mowa w art. 40a, kierując się koniecznością trwałego zmniejszenia zużycia lekkich toreb na zakupy z tworzywa sztucznego oraz mając na uwadze ich negatywny wpływ na środowisko, a także akceptowalny społecznie poziom stawki opłaty recyklingowej.

⁷¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 648, 768, 935, 1428, 1537 i 2169.

⁷²⁾ Rozdział dodany przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 40c. Pobrana opłata recyklingowa stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona do dnia 15 marca roku następującego po roku kalendarzowym, w którym została pobrana.

Art. 40d. W sprawach dotyczących opłaty recyklingowej stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 40e. Minister właściwy do spraw środowiska sporządza i przekazuje Komisji Europejskiej sprawozdanie o liczbie wydanych lekkich toreb na zakupy z tworzywa sztucznego w danym roku kalendarzowym.

Rozdział 7

Dystrybucja produktów w opakowaniach oraz obowiązki użytkownika środków niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin

Art. 41. Zakazuje się dystrybucji produktów w opakowaniach wprowadzanych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, który nie jest wpisany do rejestru.

Art. 42. Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który sprzedaje produkty w opakowaniach, jest obowiązany przekazywać użytkownikom tych produktów informacje o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:

- 1) dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych,
- 2) właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi,
- 3) znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach

– co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży.

Art. 43. 1. Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który sprzedaje środki niebezpieczne będące środkami ochrony roślin, jest obowiązany przyjmować od użytkowników odpady opakowaniowe po tych środkach.

2. Użytkownik środków niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin jest obowiązany zwrócić odpady opakowaniowe po tych środkach przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 1.

Art. 44. Przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 2000 m² jest obowiązany prowadzić na własny koszt selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach, które znajdują się w ofercie handlowej tej jednostki, według rodzajów opakowań, z których powstały odpady.

Rozdział 8

Sprawozdawczość w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi

Art. 45. 1. Przedsiębiorca:

- 1) wprowadzający opakowania,
- 2) eksportujący opakowania,
- 3) eksportujący produkty w opakowaniach,
- 4) dokonujący wewnątrzspółnotowej dostawy produktów w opakowaniach,
- 5) wprowadzający produkty w opakowaniach

– jest obowiązany sporządzić i złożyć marszałkowi województwa roczne sprawozdanie, na zasadach określonych w dziale V rozdziale 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

2. Przedsiębiorca może zlecić sporządzenie rocznego sprawozdania organizacji odzysku opakowań.

3. Organizacja odzysku opakowań sporządza i składa marszałkowi województwa roczne sprawozdanie wraz z wykazem przedsiębiorców, którzy zlecili jej sporządzenie sprawozdania.

4. Przedsiębiorca zlecający sporządzenie rocznego sprawozdania jest obowiązany przekazać organizacji odzysku opakowań wszelkie dane niezbędne do prawidłowego sporządzenia rocznego sprawozdania.

5.⁷³⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, wykonujący obowiązek określony w art. 17 ust. 1 za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań, który nie przekazał organizacji odzysku opakowań informacji o wszystkich wprowadzonych przez siebie w danym roku kalendarzowym do obrotu produktach w opakowaniach, jest obowiązany sporządzić i złożyć marszałkowi województwa roczne sprawozdanie w zakresie tych produktów w opakowaniach, o których nie przekazał informacji organizacji odzysku opakowań, na zasadach określonych w dziale V rozdziale 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

5.⁷⁴⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, wykonujący obowiązek określony w art. 17 ust. 1 za pośrednictwem organizacji odzysku opakowań, który nie przekazał tej organizacji informacji o wszystkich wprowadzonych przez siebie do obrotu produktach w opakowaniach stanowiących podstawę do obliczenia poziomu odzysku i recyklingu zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3, jest obowiązany sporządzić i złożyć marszałkowi województwa roczne sprawozdanie w zakresie tych produktów w opakowaniach, o których nie przekazał informacji organizacji odzysku opakowań, na zasadach określonych w dziale V rozdziale 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Art. 45a.⁷⁵⁾ Organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, jest obowiązana sporządzić i złożyć marszałkowi województwa roczne sprawozdanie, na zasadach określonych w dziale V rozdziale 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, oddzielnie dla każdego wprowadzającego produkty w opakowaniach, którego ta organizacja reprezentuje.

Rozdział 9

Audyt zewnętrzny

Art. 46. 1. Przedsiębiorcy:

- 1) prowadzący recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, którzy wystawiają dokumenty DPO oraz dokumenty DPR i posiadają zezwolenie na przetwarzanie, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, pozwalające na odzysk odpadów o masie przekraczającej 400 Mg,
- 2) eksportujący odpady opakowaniowe oraz przedsiębiorcy dokonujący wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych, którzy wystawili w danym roku kalendarzowym dokumenty EDPR lub dokumenty EDPO potwierdzające eksport odpadów opakowaniowych lub wewnątrzspółnotową dostawę odpadów opakowaniowych o masie przekraczającej 400 Mg

– są obowiązani do przeprowadzenia rocznego audytu zewnętrznego, zwanego dalej „audytem”.

2. Audyt przeprowadza się w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku kalendarzowym, którego dotyczy.

3.⁷⁶⁾ W przypadku gdy przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, pomimo ciążącego na nim obowiązku nie przeprowadził audytu w terminie, o którym mowa w ust. 2, marszałek województwa wzywa go do przeprowadzenia audytu w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania przez niego wezwania.

Art. 47. 1. Audyt jest przeprowadzany przez akredytowanego weryfikatora środowiskowego, o którym mowa w przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1).

1a.⁷⁷⁾ Weryfikator środowiskowy, o którym mowa w ust. 1, wykonuje działalność na podstawie dokumentu akredytacyjnego w zakresie audytu, wydanego przez krajową jednostkę akredytującą wyznaczoną zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz. Urz. UE L 218 z 13.08.2008, str. 30).

2. Audytora wybiera przedsiębiorca.

3. Koszty przeprowadzenia audytu obciążają przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 46 ust. 1.

⁷³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 74.

⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 48. 1. Celem audytu jest sprawdzenie wiarygodności danych zawartych w dokumentach DPR, dokumentach DPO, dokumentach EDPR, dokumentach EDPO oraz dokumentach celnych i fakturach, o których mowa w art. 24 ust. 3, wystawionych w roku kalendarzowym, którego dotyczy audyt.

2. Audytor prowadzi kontrolę:⁷⁸⁾

2. Audytor podczas audytu dokonuje sprawdzenia:⁷⁹⁾

- 1) spełniania wymagań wynikających z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w tym zgodności posiadanych decyzji z prowadzonym recyklingiem i innym niż recykling procesem odzysku;
- 2) możliwości technicznych, w tym mocy przerobowych instalacji posiadanych przez prowadzącego odzysk i recykling pozwalających na przetwarzanie odpadów opakowaniowych w wielkości odpowiadającej danym zawartym w dokumentach DPO i DPR wystawionym w danym roku;
- 3) zgodności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 24 ust. 6, ze stanem faktycznym;
- 4) masy odpadów opakowaniowych przyjętych i odpowiednio przetworzonych lub wywiezionych z terytorium kraju.

Art. 49. Na podstawie zebranych dokumentów i dowodów audytor sporządza pisemne sprawozdanie z przeprowadzonego audytu.

Art. 50. 1. Audytor przekazuje:

- 1) przedsiębiorcy dokumentację audytu wraz ze sprawozdaniem z przeprowadzonego audytu;
- 2) wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia działalności podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 1, uwierzytelnioną kopię sprawozdania, o którym mowa w pkt 1;
- 3) marszałkowi województwa uwierzytelnioną kopię sprawozdania, o którym mowa w pkt 1.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany przechowywać dokumentację audytu, wraz ze sprawozdaniem z przeprowadzonego audytu, przez 5 lat licząc od końca roku kalendarzowego, którego audyt dotyczy.

Art. 51. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres i sposób przeprowadzania audytu,
- 2) szczegółowy zakres sprawozdania z przeprowadzonego audytu,
- 3) termin przekazywania sprawozdania z przeprowadzonego audytu

– kierując się potrzebą sprawdzenia wiarygodności informacji zawartych w dokumentach objętych audytem oraz ujednoczeniem sprawozdań z przeprowadzonego audytu.

Rozdział 10

Obowiązki organów administracji publicznej

Art. 52. 1. Marszałek województwa prowadzi zbiór dokumentów przekazywanych mu przez przedsiębiorców na podstawie przepisów ustawy.

2. Zbiór dokumentów, o którym mowa w ust. 1, marszałek województwa prowadzi w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, jeżeli dokumenty zostały przekazane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

3.⁸⁰⁾ **Marszałek województwa, w drodze decyzji, zobowiązuje przedsiębiorcę do przedłożenia ewidencji, o której mowa w art. 22 ust. 1, oraz dokumentów DPO, DPR, EDPO lub EDPR, w przypadku gdy sprawozdanie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, budzi wątpliwości co do prawidłowości wypełnienia lub gdy jest to niezbędne do prowadzenia innych postępowań z zakresu ochrony środowiska należących do jego właściwości.**

Art. 53. 1. Marszałek województwa sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów ustawy w zakresie objętym jego właściwością.

⁷⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 79.

⁷⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. Marszałek województwa co najmniej raz na 3 lata przeprowadza kontrolę przedsiębiorców:

- 1) prowadzących recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych;
- 2) eksportujących odpady opakowaniowe oraz dokonujących wewnątrzspółnotowej dostawy odpadów opakowaniowych.

2a.⁸¹⁾ W przypadku wykazania w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 49, istotnych nieprawidłowości marszałek województwa niezwłocznie przeprowadza kontrolę przedsiębiorcy.

3. Marszałek województwa może upoważnić do przeprowadzenia kontroli pracowników urzędu marszałkowskiego.

4. Przy wykonywaniu kontroli kontrolujący jest uprawniony do:

- 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których jest wykonywana działalność gospodarcza, a w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰ – na pozostały teren, zgodnie z celem i zakresem kontroli;
- 2) przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych, w tym powołania eksperta;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i żądania wyjaśnień od osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z kontrolą, w tym dokumentów związanych z prowadzeniem ewidencji operacji gospodarczych oraz ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów, o której mowa w art. 66 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, a także dokumentacji technicznej instalacji do przetwarzania odpadów.

4a.⁸²⁾ W przypadku stwierdzenia rażących nieprawidłowości, w wyniku kontroli przeprowadzonej na podstawie ust. 2 lub 2a, marszałek województwa unieważnia, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, dokumenty DPO, DPR, EDPO lub EDPR, wobec których wykazano niezgodność informacji dotyczących zagospodarowania odpadów opakowaniowych zawartych w tych dokumentach ze stanem faktycznym.

4b.⁸²⁾ Wprowadzający produkty w opakowaniach, organizacja odzysku opakowań, organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawca określony w art. 23 ust. 5, którym zostały przekazane dokumenty DPO, DPR, EDPO lub EDPR, które zostały unieważnione, są obowiązani do złożenia skorygowanego sprawozdania, o którym mowa w art. 73 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 4a, stała się ostateczna.

4c.⁸²⁾ W przypadku złożenia skorygowanego sprawozdania na podstawie ust. 4b organizacja samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, informuje wprowadzających produkty w opakowaniach, których reprezentuje, o wysokości opłaty produktowej, do której wniesienia są obowiązani poszczególni wprowadzający.

5.⁸³⁾ W przypadku stwierdzenia naruszenia przez kontrolowanego przedsiębiorcę przepisów ustawy lub gdy wystąpi uzasadnione podejrzenie, że takie naruszenie mogło nastąpić, marszałek województwa występuje do innych organów kontroli, w szczególności wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, właściwego organu Krajowej Administracji Skarbowej oraz Policji, o podjęcie odpowiednich działań będących w ich kompetencji, przekazując dokumentację sprawy.

6. Marszałek województwa sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, w terminie do dnia 15 lutego każdego roku, informację o wynikach kontroli przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym wraz z wnioskami, w tym planowanymi działaniami zmierzającymi do usunięcia stwierdzonych naruszeń.

Art. 53a.⁸⁴⁾ Marszałkowie województw współpracują ze sobą przy wykonywaniu przepisów ustawy, w szczególności marszałek województwa, który nie jest właściwy do:

- 1) przeprowadzenia kontroli przestrzegania i stosowania przepisów ustawy, może zwrócić się do właściwego marszałka województwa o przeprowadzenie kontroli przedsiębiorcy;
- 2) wykreślenia z rejestru, może zwrócić się do właściwego marszałka województwa o wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru.

⁸¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 25 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 25 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 136 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948), która weszła w życie z dniem 1 marca 2017 r.

⁸⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 26 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 54.⁸⁵⁾ Nadzór nad przestrzeganiem przepisów art. 41 i art. 42 sprawuje Inspekcja Handlowa, działając na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1063 i 2056).

Art. 54.⁸⁶⁾ **Nadzór nad przestrzeganiem przepisów art. 40a, art. 41 oraz art. 42 sprawuje Inspekcja Handlowa, działając na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1063 i 2056).**

Art. 55. Główny Inspektor Ochrony Środowiska pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) w odniesieniu do marszałka województwa w sprawach określonych przepisami ustawy.

Rozdział 11

Administracyjne kary pieniężne i przepisy karne

Art. 56. 1. Administracyjnej karze pieniężnej, zwanej dalej „karą pieniężną”, podlega ten, kto:

- 1) nie będąc wpisanym do rejestru:
    - a) wystawia dokumenty DPR,
    - b) wystawia dokumenty DPO,
    - c) wystawia dokumenty EDPR,
    - d) wystawia dokumenty EDPO;
  - 2) wbrew przepisowi art. 11 ust. 1 nie ogranicza ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opakowaniowych w taki sposób, aby:
    - a) opakowania nie zawierały szkodliwych substancji w ilościach stwarzających zagrożenie dla produktu, środowiska lub zdrowia ludzi,
    - b) maksymalna suma zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniu nie przekraczała 100 mg/kg;
  - 3) wbrew przepisowi art. 11 ust. 2 nie ogranicza ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko substancji stosowanych do wytwarzania opakowań oraz wytwarzanych odpadów opakowaniowych w taki sposób, aby objętość i masa opakowań były ograniczone do niezbędnego minimum wymaganego do spełnienia funkcji opakowania, o których mowa w art. 3 ust. 1, oraz zapewnienia poziomu bezpieczeństwa produktowi, biorąc pod uwagę oczekiwania użytkownika;
  - 4) wbrew przepisowi art. 11 ust. 3 wprowadza do obrotu opakowania projektowane i wykonane w sposób uniemożliwiający:
    - a) ich wielokrotne użycie i późniejszy recykling albo
    - b) przynajmniej ich recykling – jeżeli nie jest możliwe ich wielokrotne użycie, albo
    - c) inną niż recykling formę ich odzysku – jeżeli nie jest możliwy ich recykling;
- 4a)**⁸⁷⁾ **wbrew przepisowi art. 14 stosuje opakowania niespełniające wymagań, o których mowa w art. 11;**
- 5)⁸⁸⁾ wbrew przepisowi art. 17 ust. 5 nie przekazuje organizacji odzysku opakowań, z którą zawarł umowę, wszelkich niezbędnych danych pozwalających na realizację przejętych przez nią obowiązków, w tym informacji o wszystkich wprowadzonych w danym roku kalendarzowym do obrotu produktach w opakowaniach;
  - 5)⁸⁹⁾ **wbrew przepisowi art. 17 ust. 5 nie przekazuje organizacji odzysku opakowań, z którą zawarł umowę, wszelkich niezbędnych danych pozwalających na realizację przejętych przez nią obowiązków, w tym informacji o wszystkich wprowadzonych w danym roku kalendarzowym do obrotu produktach w opakowaniach oraz o wszystkich wprowadzonych do obrotu produktach w opakowaniach stanowiących podstawę do obliczenia poziomu odzysku i recyklingu zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3;**
  - 6) wbrew przepisowi art. 18 ust. 2 nie finansuje kosztów zbierania odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego albo nie odbiera na własny koszt tych odpadów;

⁸⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 86.

⁸⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 27 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 89.

⁸⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 7)⁹⁰⁾ wbrew przepisowi art. 19 ust. 4 nie przeznaczają na publiczne kampanie edukacyjne lub nie przekazują na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej łącznie co najmniej 2% wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym;
- 7)⁹¹⁾ **wbrew przepisowi art. 19 ust. 4 w danym roku kalendarzowym nie przeznaczają na publiczne kampanie edukacyjne lub nie przekazują na odrębny rachunek marszałka województwa łącznie co najmniej 2% wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym;**
- 8) wbrew przepisowi art. 22 ust. 1 nie prowadzi ewidencji obejmującej informacje o masie opakowań, w których wprowadził do obrotu produkty w danym roku kalendarzowym;
- 9) wbrew przepisom art. 23 ust. 4 lub 5 i art. 24 ust. 2 nie wystawia:
- dokumentu DPR,
  - dokumentu DPO,
  - dokumentu EDPR,
  - dokumentu EDPO
- albo wystawia dokument nierzetelnie;
- 10) wbrew przepisom art. 23 ust. 10 i art. 24 ust. 9 nie przekazuje marszałkowi województwa egzemplarza:
- dokumentu DPR,
  - dokumentu DPO,
  - dokumentu EDPR,
  - dokumentu EDPO;
- 10a)⁹²⁾ **wbrew przepisowi art. 23 ust. 8 nie składa w imieniu wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizacji odzysku opakowań, organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, lub wnioskodawcy określonego w art. 23 ust. 5, wniosku, o którym mowa w art. 23 ust. 4 lub 5;**
- 10b)⁹²⁾ **wbrew przepisowi art. 24 ust. 7 nie składa w imieniu wprowadzającego produkty w opakowaniach, organizacji odzysku opakowań lub organizacji samorządu gospodarczego, o której mowa w art. 25 ust. 1, wniosku, o którym mowa w art. 24 ust. 2;**
- 10c)⁹²⁾ **wbrew przepisowi art. 40a ust. 1 nie pobiera opłaty recyklingowej od nabywającego lekką torbę na zakupy z tworzywa sztucznego;**
- 11)⁹³⁾ wbrew przepisowi art. 41 prowadzi dystrybucję produktów w opakowaniach wprowadzanych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, który nie jest wpisany do rejestru;
- 11)⁹⁴⁾ **wbrew przepisowi art. 41 prowadzi dystrybucję produktów w opakowaniach wprowadzanych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, który nie jest wpisany do rejestru, z wyjątkiem produktów w opakowaniach, które zostały wprowadzone do obrotu przez tego wprowadzającego przed dniem wykreślenia go z rejestru;**
- 12) wbrew przepisowi art. 42 prowadząc jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, sprzedaje produkty w opakowaniach, nie przekazując użytkownikom tych produktów informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych w zakresie:
- dostępnych systemów zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych,
  - właściwego postępowania z odpadami opakowaniowymi,
  - znaczenia oznaczeń stosowanych na opakowaniach
- co najmniej przez wywieszenie informacji w miejscu sprzedaży;

⁹⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 91.

⁹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 94.

⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 28 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 13) wbrew przepisowi art. 43 ust. 1 prowadząc jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, nie przyjmuje od użytkowników odpadów opakowaniowych po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin;
- 14) wbrew przepisowi art. 44 prowadząc jednostkę handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 2000 m² nie prowadzi na własny koszt selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych po produktach w opakowaniach, które znajdują się w ofercie handlowej tej jednostki, według rodzajów opakowań, z których powstały odpady;
- 15)⁹⁵⁾ wbrew przepisowi art. 46 ust. 1 nie przeprowadza audytu w terminie określonym w art. 46 ust. 2;**
- 16)⁹⁵⁾ wbrew przepisowi art. 46 ust. 3 nie przeprowadza audytu w terminie określonym w tym przepisie.**

2. Karze pieniężnej podlega także organizacja odzysku opakowań, która wbrew przepisowi art. 31 ust. 1 pkt 1, nie przeznaczą na publiczne kampanie edukacyjne co najmniej 5% przychodów uzyskanych z przejścia obowiązków określonych w art. 17 ust. 1.

Art. 57. Kary pieniężne wynoszą:

- 1)⁹⁶⁾ w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, 5–10, 12 oraz 13 – od 5000 zł do 500 000 zł;
- 1)⁹⁷⁾ w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, 5–10b i 13 – od 5000 zł do 500 000 zł;**
- 2)⁹⁶⁾ w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 2–4 – od 5000 zł do 30 000 zł;
- 2)⁹⁷⁾ w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 2–4a – od 5000 zł do 30 000 zł;**
- 3)⁹⁶⁾ w przypadku, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 11 – od 5000 zł do 20 000 zł;
- 3)⁹⁷⁾ w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 10c–12 – od 500 zł do 20 000 zł;**
- 4) w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 14 i ust. 2 – od 10 000 zł do 500 000 zł;
- 5)⁹⁸⁾ w przypadkach, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 15 i 16 – od 20 000 zł do 500 000 zł.**

Art. 58. 1.⁹⁹⁾ Kary pieniężne za czyny, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1–10 i 14 oraz ust. 2, wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

1.¹⁰⁰⁾ Kary pieniężne za czyny, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1–10b i 13–16 oraz w ust. 2, wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

2.⁹⁹⁾ Kary pieniężne za czyny, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 11–13, wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor inspekcji handlowej.

2.¹⁰⁰⁾ Kary pieniężne za czyny, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 10c–12, wymierza, w drodze decyzji, właściwy wojewódzki inspektor inspekcji handlowej.

3.¹⁰¹⁾ Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się zakres naruszenia przepisów ustawy oraz dotychczasową działalność gospodarczą przedsiębiorcy.

3. (uchylony)¹⁰²⁾

4. Należności z tytułu kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa.

5. W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz wojewódzkiemu inspektorowi inspekcji handlowej.

Art. 59. Kto osobie uprawnionej do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów ustawy udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 4, podlega karze grzywny.

⁹⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹⁶⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 97.

⁹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 29 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 29 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁹⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 100.

¹⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁰¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 102.

¹⁰²⁾ Przez art. 1 pkt 30 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 60. 1. Kto wbrew przepisowi art. 78 ust. 1 nie składa zawiadomienia o rozpoczęciu działalności polegającej na:

- 1) wytwarzaniu, imporcie lub wewnątrzwspólnotowym nabyciu produktów w opakowaniach lub produktów,
  - 2) odzysku lub recyklingu odpadów opakowaniowych lub odpadów powstałych z produktów,
  - 3) eksporcie lub wewnątrzwspólnotowej dostawie odpadów opakowaniowych lub odpadów powstałych z produktów w celu poddania ich odzyskowi lub recyklingowi,
  - 4) działaniu jako organizacja odzysku lub organizacja odzysku opakowań
- podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega ten, kto wbrew przepisowi art. 78 ust. 3, nie zgłasza zmiany danych zawartych w dokonanym zawiadomieniu.

Art. 61. Kto, będąc użytkownikiem środka niebezpiecznego będącego środkiem ochrony roślin, nie zwraca odpadów opakowaniowych po tym środku przedsiębiorcy prowadzącemu jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, który sprzedaje środki niebezpieczne w opakowaniach

– podlega karze grzywny.

Art. 62. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 59–61, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713, z późn. zm.¹⁰³).

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 63–71. (pominięte)

Rozdział 13

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 72. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 73. 1. Do powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązków wynikających z ustawy zmienianej w art. 68 w zakresie uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu, w tym do obowiązków sprawozdawczych oraz do zobowiązań z tytułu opłaty produktowej należnej za okres do dnia 31 grudnia 2013 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 68 obowiązujące w chwili powstania tych obowiązków, w tym zobowiązań z tytułu opłaty produktowej.

2. Wpływy z tytułu opłat produktowych, w tym środki pochodzące z opłat produktowych, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 68, za rok 2013 przekazuje się zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Art. 74. 1. Organizacje odzysku działające na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 68, prowadzące działalność gospodarczą w zakresie opakowań, stają się organizacjami odzysku opakowań w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Organizacje odzysku, o których mowa w ust. 1, są obowiązane dostosować się do wymagań niniejszej ustawy w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r.

Art. 75. 1. Umowy zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują ważność przez czas, na który zostały zawarte.

2. Jeżeli organizacja odzysku nie dostosuje się do wymogów niniejszej ustawy w terminie określonym w art. 74 ust. 2, zawarte przez nią umowy, o których mowa w ust. 1, w zakresie objętym przepisami niniejszej ustawy, wygasają z dniem 1 stycznia 2016 r.

Art. 76. 1. Do potwierdzenia wykonania odzysku oraz recyklingu odpadów opakowaniowych za okres do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się określone w przepisach ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dodatkową ewidencję oraz dokumenty potwierdzające dokonanie odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

---

¹⁰³) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 708, 962, 966, 1477 i 1543.

2. Przedsiębiorcy, w tym organizacje odzysku, są obowiązani do przechowywania dodatkowej ewidencji oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1, przez 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którego dodatkowa ewidencja i dokumenty dotyczą.

3. Wymogu posiadania wpisu do rejestru przez przedsiębiorcę prowadzącego recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych wystawiającego dokumenty DPO i DPR oraz przez przedsiębiorcę eksportującego odpady opakowaniowe i przez przedsiębiorcę dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych wystawiających dokumenty EDPO i EDPR nie stosuje się do dnia upływu terminu do złożenia wniosku o wpis do rejestru.

Art. 77. Do dnia złożenia marszałkowi województwa wniosku o wpis do rejestru organizacja odzysku opakowań składa marszałkowi województwa, w terminie 14 dni po jej zarejestrowaniu w rejestrze sądowym, odpis statutu i wypis z rejestru sądowego lub postanowienie o wpisie do rejestru sądowego oraz w tym samym terminie odpis wszelkich zmian danych w statucie lub rejestrze sądowym.

Art. 78. 1. Do dnia utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, przedsiębiorca, który rozpoczyna działalność polegającą na wytwarzaniu, imporcie lub wewnątrzwspólnotowym nabyciu produktów w opakowaniach lub produktów, odzysku lub recyklingu odpadów opakowaniowych lub odpadów powstałych z produktów, działalność w zakresie eksportu lub wewnątrzwspólnotowej dostawy odpadów opakowaniowych lub powstałych z produktów w celu poddania ich odzyskowi lub recyklingowi, a także organizacja odzysku lub organizacja odzysku opakowań, składa zawiadomienie o tym fakcie do marszałka województwa w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności.

2. Za dzień rozpoczęcia działalności, o której mowa w ust. 1, uważa się dzień pierwszego wprowadzenia na terytorium kraju lub powstania pierwszego długu celnego dla produktu.

3. Przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 1, oraz przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy złożyli marszałkowi województwa zawiadomienie zgodnie z art. 9 ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, są obowiązani zgłaszać marszałkowi województwa zmiany danych zawartych w dokonanym zawiadomieniu nie później niż do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

Art. 79. Przedsiębiorcy, którzy przed dniem utworzenia rejestru, o którym mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, złożyli marszałkowi województwa zawiadomienie zgodnie z art. 9 ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, oraz przedsiębiorcy, którzy złożyli zawiadomienie na podstawie art. 78 ust. 1, są zwolnieni z obowiązku uiszczenia opłaty rejestrowej i opłaty rocznej, o których mowa w art. 57 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w roku, w którym złożyli wniosek o wpis do rejestru.

Art. 79a.¹⁰⁴⁾ Przepis art. 41 nie ma zastosowania do produktów w opakowaniach wprowadzonych do obrotu przed upływem terminu do złożenia wniosku o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 234 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Art. 80. 1. Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 68, albo organizacja, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 68, którzy wykonali obowiązek, o którym mowa w art. 3 ustawy zmienianej w art. 68, w wielkości przekraczającej wymagany w 2013 r. poziom odzysku lub recyklingu, zgodnie z dotychczasowymi przepisami, mogą rozliczyć w 2014 r. masę odpadów powstałych z produktów przekraczającą wymagany poziom odzysku lub recyklingu w wysokości nie większej niż 10% wymaganego poziomu w 2013 r.

2. Przedsiębiorca albo organizacja, o których mowa w art. 20 ust. 1 niniejszej ustawy, którzy wykonali obowiązek, o którym mowa w art. 3 ustawy zmienianej w art. 68, w wielkości przekraczającej wymagany w 2013 r. poziom odzysku lub recyklingu, zgodnie z dotychczasowymi przepisami, mogą rozliczyć w 2014 r. masę odpadów opakowaniowych przekraczającą wymagany poziom odzysku lub recyklingu w wysokości nie większej niż 10% wymaganego poziomu w 2013 r.

Art. 81. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 3 ust. 8 i art. 14 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 8 i art. 14 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 2) art. 11 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 68,
- 3) art. 5 ust. 2 i 3 oraz art. 6 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 82, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 4 i 5 oraz art. 15 ust. 4 niniejszej ustawy

– jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

¹⁰⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 31 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 82. Traci moc ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. poz. 638, z późn. zm.¹⁰⁵).

Art. 83. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 66, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁰⁶;
- 2) art. 46–51, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

---

¹⁰⁵) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. poz. 78, z 2004 r. poz. 97 i 959, z 2005 r. poz. 1458, z 2011 r. poz. 322 oraz z 2013 r. poz. 21.

¹⁰⁶) Ustawa została ogłoszona w dniu 6 sierpnia 2013 r.

Załączniki do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r.

Załącznik nr 1¹⁰⁷⁾**DOCELOWY POZIOM ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH**

Poz.	Odpady opakowaniowe powstałe z rodzaj opakowań	Poziom w % ¹⁾	
		odzysk	recykling
1	opakowań razem ²⁾	61	56
2	opakowań z tworzyw sztucznych	–	23,5
3	opakowań z aluminium	–	51
4	opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej	–	51
5	opakowań z papieru i tektury	–	61
6	opakowań ze szkła	–	61
7	opakowań z drewna	–	16
8	opakowań wielomateriałowych	–	poziom określony odpowiednio w poz. 1–7 wg rodzaju materiału przeważającego w opakowaniu wielomateriałowym
9	pozostałych opakowań	–	–

Objaśnienia:

- ¹⁾ Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211).
- ²⁾ Dotyczy sumy wszystkich opakowań wymienionych w poz. 2–9.

¹⁰⁷⁾ Załącznik w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 108.

DOCELOWY POZIOM ODZYSKU I RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH

Poz.	Odpady opakowaniowe powstałe z:	Poziom w % ¹⁾ :	
	rodzaj opakowań	odzysk	recykling ²⁾
1	opakowań razem ³⁾	61	56
2	opakowań z tworzyw sztucznych	–	23,5
3	opakowań z aluminium	–	51
4	opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej, oraz z pozostałych metali	–	51
5	opakowań z papieru i tektury	–	61
6	opakowań ze szkła	–	61
7	opakowań z drewna	–	16
8	opakowań wielomateriałowych	–	poziom określony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 25 ust. 4
9	pozostałych opakowań	–	–

Objaśnienia:

- 1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211).
- 2) W przypadku opakowań środków niebezpiecznych, w tym środków ochrony roślin, poziom określony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 25 ust. 4.
- 3) Dotyczy sumy wszystkich opakowań wymienionych w poz. 2–9.

¹⁰⁸⁾ Załącznik w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

SPOSÓB OBLICZANIA OPŁATY PRODUKTOWEJ

1. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wymienionych w poz. 2-7 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzoru:

$$OP_{\text{rec.}} = M \cdot \left(\frac{P_{\text{rec.}} - OR}{100\%} \right) \cdot SO$$

gdzie:

$OP_{\text{rec.}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,

M – oznacza masę w kg opakowań danego rodzaju, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty,

$P_{\text{rec.}}$ – oznacza wymagany poziom recyklingu w %,

OR – oznacza osiągnięty poziom recyklingu odpadów opakowaniowych obliczony jako iloraz masy faktycznie poddanych recyklingowi i masy wprowadzonych do obrotu opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, wyrażony w %,

SO – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2.

Jeżeli $P_{\text{rec.}} - OR$ ma wartość ujemną, jako należną opłatę produktową wpisuje się wartość „0”.

2. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku odzysku odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wymienionych w poz. 1 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzoru:

$$OP_{\text{odz.}} = \frac{(M_1 \cdot SO_1 + M_2 \cdot SO_2 + \dots + M_8 \cdot SO_8)}{M_{\text{całkowita}}} \cdot (P_{\text{odzysku}} \cdot M_{\text{całkowita}} - M_{\text{odzyskana}})$$

gdzie:

$OP_{\text{odz.}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,

M_z indeksem liczbowym – oznacza masę w kg opakowań danego rodzaju, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, przy czym:

M_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,

M_2 – dotyczy opakowań z aluminium,

M_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej,

M_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,

M_5 – dotyczy opakowań ze szkła,

M_6 – dotyczy opakowań z drewna,

M_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,

M_8 – dotyczy pozostałych opakowań,

SO_z indeksem liczbowym – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2, przy czym:

SO_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,

SO_2 – dotyczy opakowań z aluminium,

SO_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej,

SO_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,

SO_5 – dotyczy opakowań ze szkła,

SO_6 – dotyczy opakowań z drewna,

SO_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,

SO_8 – dotyczy pozostałych opakowań,

¹⁰⁹⁾ Załącznik w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 110.

- P_{odzysku} – oznacza wyrażony ułamkiem dziesiętnym wymagany w danym roku kalendarzowym poziom odzysku,
- $M_{\text{całkowita}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów opakowań wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach,
- $M_{\text{odzyskana}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi.

3. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu w odniesieniu do sumy opakowań wymienionych w poz. 1 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzoru:

$$OP_{\text{rec.}} = \frac{(M_1 \cdot SO_1 + M_2 \cdot SO_2 + \dots + M_8 \cdot SO_8)}{M_{\text{całkowita}}} \cdot (P_{\text{recyklingu}} \cdot M_{\text{całkowita}} - M_{\text{poddana recyklingowi}})$$

gdzie:

- $OP_{\text{rec.}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,
- M_z indeksem liczbowym – oznacza masę w kg opakowań danego rodzaju, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, przy czym:
- M_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,
  - M_2 – dotyczy opakowań z aluminium,
  - M_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej,
  - M_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,
  - M_5 – dotyczy opakowań ze szkła,
  - M_6 – dotyczy opakowań z drewna,
  - M_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,
  - M_8 – dotyczy pozostałych opakowań,
- SO_z indeksem liczbowym – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2, przy czym:
- SO_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,
  - SO_2 – dotyczy opakowań z aluminium,
  - SO_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej,
  - SO_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,
  - SO_5 – dotyczy opakowań ze szkła,
  - SO_6 – dotyczy opakowań z drewna,
  - SO_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,
  - SO_8 – dotyczy pozostałych opakowań,
- $P_{\text{recyklingu}}$ – oznacza wyrażony ułamkiem dziesiętnym wymagany w danym roku kalendarzowym poziom recyklingu,
- $M_{\text{całkowita}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów opakowań wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach,
- $M_{\text{poddana recyklingowi}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi.

SPOSÓB OBLICZANIA OPŁATY PRODUKTOWEJ

1. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wymienionych w poz. 2–8 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzoru:

$$OP_{\text{rec.}} = M \cdot \left(\frac{P_{\text{rec.}} - OR}{100\%} \right) \cdot SO$$

gdzie:

$OP_{\text{rec.}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,

M – oznacza masę w kg opakowań danego rodzaju, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3,

$P_{\text{rec.}}$ – oznacza wymagany poziom recyklingu w %,

OR – oznacza osiągnięty poziom recyklingu odpadów opakowaniowych obliczony jako iloraz masy faktycznie poddanych recyklingowi i masy wprowadzonych do obrotu opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, wyrażony w %, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3,

SO – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2.

Jeżeli $P_{\text{rec.}} - OR$ ma wartość ujemną, jako należną opłatę produktową wpisuje się wartość „0”.

2. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku odzysku odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wymienionych w poz. 1 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzoru:

$$OP_{\text{odz.}} = \frac{(M_1 \cdot SO_1 + M_2 \cdot SO_2 + \dots + M_8 \cdot SO_8)}{M_{\text{całkowita}}} \cdot (P_{\text{odzysku}} \cdot M_{\text{całkowita}} - M_{\text{odzyskana}})$$

gdzie:

$OP_{\text{odz.}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,

M_z indeksem liczbowym – oznacza masę w kg opakowań danego rodzaju, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3, przy czym:

M_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,

M_2 – dotyczy opakowań z aluminium,

M_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej, oraz z pozostałych metali,

M_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,

M_5 – dotyczy opakowań ze szkła,

M_6 – dotyczy opakowań z drewna,

M_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,

M_8 – dotyczy pozostałych opakowań,

¹¹⁰⁾ Załącznik w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 ustawy z dnia 12 października 2017 r. o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2056), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

SO_z indeksem liczbowym – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2, przy czym:

SO_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,

SO_2 – dotyczy opakowań z aluminium,

SO_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej,

SO_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,

SO_5 – dotyczy opakowań ze szkła,

SO_6 – dotyczy opakowań z drewna,

SO_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,

SO_8 – dotyczy pozostałych opakowań,

P_{odzysku} – oznacza wyrażony ułamkiem dziesiętnym wymagany w danym roku kalendarzowym poziom odzysku,

$M_{\text{całkowita}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów opakowań wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3,

$M_{\text{odzyskana}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów odpadów opakowaniowych poddanych odzyskowi, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3.

3. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku recyklingu w odniesieniu do sumy opakowań wymienionych w poz. 1 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzoru:

$$OP_{\text{rec.}} = \frac{(M_1 \cdot SO_1 + M_2 \cdot SO_2 + \dots + M_8 \cdot SO_8)}{M_{\text{całkowita}}} \cdot (P_{\text{recyklingu}} \cdot M_{\text{całkowita}} - M_{\text{poddana recyklingowi}})$$

gdzie:

$OP_{\text{rec.}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,

M_z indeksem liczbowym – oznacza masę w kg opakowań danego rodzaju, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3, przy czym:

M_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,

M_2 – dotyczy opakowań z aluminium,

M_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej, oraz z pozostałych metali,

M_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,

M_5 – dotyczy opakowań ze szkła,

M_6 – dotyczy opakowań z drewna,

M_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,

M_8 – dotyczy pozostałych opakowań,

SO_z indeksem liczbowym – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2, przy czym:

SO_1 – dotyczy opakowań z tworzyw sztucznych,

SO_2 – dotyczy opakowań z aluminium,

SO_3 – dotyczy opakowań ze stali, w tym z blachy stalowej,

SO_4 – dotyczy opakowań z papieru i tektury,

SO_5 – dotyczy opakowań ze szkła,

SO_6 – dotyczy opakowań z drewna,

SO_7 – dotyczy opakowań wielomateriałowych,

SO_8 – dotyczy pozostałych opakowań,

$P_{\text{recyklingu}}$ – oznacza wyrażony ułamkiem dziesiętnym wymagany w danym roku kalendarzowym poziom recyklingu,

$M_{\text{całkowita}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów opakowań wprowadzonych do obrotu przez wprowadzającego produkty w opakowaniach, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3,

$M_{\text{poddana recyklingowi}}$ – oznacza sumę mas w kg wszystkich rodzajów odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3.

4. Wysokość należnej opłaty produktowej z tytułu niewykonania obowiązku uwzględnienia przez organizację odzysku opakowań w osiągniętych poziomach recyklingu dla poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych powstałych z opakowań wymienionych w poz. 2–6 w załączniku nr 1 do ustawy należy obliczać według wzorów:

$$OP_{\text{rec.OK}} = M_{\text{rec.}} \cdot \left(\frac{P_{\text{rec.OK}} - OR_{\text{OK}}}{100\%} \right) \cdot SO$$

$$OR_{\text{OK}} = \frac{M_{\text{rec.OK}}}{M_{\text{rec.}}} \cdot 100\%$$

gdzie:

$OP_{\text{rec.OK}}$ – oznacza wysokość należnej opłaty produktowej w zł,

$M_{\text{rec.}}$ – oznacza masę w kg odpadów opakowaniowych danego rodzaju poddanych recyklingowi, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3,

$M_{\text{rec.OK}}$ – oznacza masę w kg odpadów opakowaniowych danego rodzaju pochodzących z gospodarstw domowych poddanych recyklingowi, zgodnie z art. 20 ust. 2 lub 3,

$P_{\text{rec.OK}}$ – oznacza wymagany poziom recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych w %, zgodnie z art. 20 ust. 4,

OR_{OK} – oznacza osiągnięty poziom recyklingu odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych obliczony zgodnie ze wzorem,

SO – oznacza stawkę opłaty produktowej w zł za kg, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 2.

Jeżeli $P_{\text{rec.OK}} - OR_{\text{OK}}$ ma wartość ujemną, jako należną opłatę produktową wpisuje się wartość „0”.

Załącznik nr 3

(pominięty)